

జమీన్దార్

"Zamin Ryot" Nellore.
(A National Kisan Weekly)

సంపాదకుడు:
నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు.

సంపుటం 12

శుక్రవారము : నెల్లూరు : 17-1-41

సంచిక 3

మానాయన శ్రావ్యం

అమ్మీక వర్తమానకాలే, శ్వేతవరాహశ్వే
(పాలించేది తెల్లవారలు కాబట్టి) లిక్విడ్ గో
మన్యంతరే - ఇండియాంతరే - వెలిగిందల తూ
ర్పు పార్శ్వకోరమండలతరే - మలిచేది కండ్లయ
మన్యప్రచేతే - ట్రంకుకోడ్ స్థితిస్థైర్య బాధుగ గృ
హే - కలియు గాంతర సంధికాల చరమపాదే
పారాజకస్య - సౌరమాసేన జనవరమన్యతిగ్ధే-
మకరసంక్రమా పుణ్యకాలే - మరలా నాయనకు
తర్పణం వడలాలనుకొన్నా.

పితరులొకంటే మానాయన ఎన్నడుండేది
బాగా తెలిసిన ఒక బ్రాహ్మణుని చెబకగా చెబ
కగా భారత్ శేఫలో కాశీరాగేటప్పడు దొరికి
నాడు తీసుకొనివచ్చి పనిపొగించినా. "క్రాంతాల
మనియార్దరు ఫారం" అయిన గుమ్మడికాయ
ముందు కూర్చోని తంతు ప్రారంభించినా. మని
యార్దరు కమిషన్ రూపాయ పురోహితుని
సమర్పించుకొన్నా - నా ఆద్రమ మానాయన
పితృలోకం ఆద్రమ మంత్రాలలో బాగాచెప్పి
నాడు. తేటుఫీగా మరీ ఒకపాపలాగూడా సమ
ర్పించినా. పోయిన సంవత్సరం అంతా తిండిలే
కుండా యీ సంక్రాంతి క్రాంతముగా కనిపెట్టు
కొని వుండేన మానాయన ఆకలితీర్చినామగదా
అని కృత్రిమడినా.

అసలు మానాయన ఆకలికి ఓర్పుకొనే వాడు
కాదు కాబట్టి అక్కడ దొరికే సోమపానమే
(సోమయాచిని దివాయించకుండానే) అమ్మ
తమో బ్రాహ్మణుడేమో అని నాఅనుమానం.
లేక మతాంతరమై పోయివుంటే హిందూ ప్రే
తలమారి సంవత్సరానికొక సారివచ్చే కొడిపం
ద్యాల సంకరానికి కనిపెట్టుకొని వుండకుండా
దినవిందులతో వున్నాడేమో!

అక్కడగూడా మానాయనకు తీరిక వుండ
దను కొంటా - ఇప్పుడు భూలోకంలో జరిగే
యుద్ధంవల్ల పూర్వం యుద్ధంలో చచ్చి పిరస్వర్గం
పోయిన సాహెబులకు యజ్ఞాలు చేసిపోయిన
సోమయాచాలకు రంభా సంవర్క - విమయంలో
జరిగే తగాదాలు తీర్చలేక పొయ్యేవాడని బల్ల
ద్వారా (Table Talk) మాకు చెప్పకుండా
నాడు. ఇక యిప్పుడో హిట్లర్ యుద్ధంవల్ల రంభ
యల్లు ముట్టడించబడి వుంటుందిగదా ఇక పితరు
లకు తీరిక ఎక్కడుంటుంది? సోమయాచాలకు
అనకాకం ఎక్కడుంటుంది? ఒకనాడంట! యాగం
చేసిన అల్పా కొడుకులే రచ్చలుట్టించటం
యోగిమయంలో.

మన ఆయిపోయింది కదా అనుకొని ట్రంకు
కోడ్డుకుపోయి దిరిగి వచ్చేవరకు ఇంట్లోదానం
యిచ్చిన కూమ్మండం ప్రత్యక్షం అయివున్నది.
పొన్నుచేయమంటే దిగ్గులు కాకకే పెద్దమనుష్యుల

మాదిరి పురోహితుడు మా కమిషను తేటుఫీతో
గూడా కాకకే నాడేమో - పోస్టల్ పెనాల్టీ
కట్టనలసి వస్తుందేమో అనుకొన్నా.

మాదిడ, కాయను పాపలాను ఎవరికో అమ్మ
నాడనిన్నీ, ఇంకావారు దీనుకొని పోతేదని
చెప్పింది. కాయను పరిశీలించి చూస్తున్నా నాలు
గ్గడు ముద్రలు పడివున్నవి. అంటే మరీ నలుగురు
పితరులకు ఇదేకాయ భోజనాన్ని తీసుకొనిపో
తున్నదన్న మాట.

మరలా పురోహితుని కోసరం చెబకేవా.
మరీ నాలుగేళ్ళదాటున్నవని, అలస్య మారుదని
భోజనం చేస్తున్నాడు. ఆయనను యీసంగతి
అడిగినా. ఆయనగారు ఇతరులకు తెలియకుండా
వుండేదానికి. నగం కడుపుతో లేచివచ్చి; మా
నాయన ఆద్రమ మారిందని ఎక్కడ గాలించినా
పోస్తువారికి అంతు బట్టలేదని, డెడ్ లెటర్ అఫీ
సుకుపోయి చిత్రగుప్తుడు "కనుపించలేదు. అసలు
దారునికి కావను" అనే ముద్రతో పంపితే అది
తిరిగివచ్చింది అని చెప్పినాడు. దేవుడా ఇంత
కమిషన్ బూడిదలో పోసినట్లయిందే అను
కొన్నా.

పోసితే ఇంకేమిచేస్తాను. పూయకొందాము
అనుకుంటే ఒకటి జ్ఞాపకంవచ్చింది.

మీఅన్న యీశ్రావ్యం యీమన్య మొగించి
వుంటే, వారికి అక్కడుండే ఒక పెద్దకాన్సుల
ద్వారా పోషకభృతికి మానాయన రిజిస్టరు నో
టీసు యిప్పించికారనిన్నీ - మరలా మావారు
తండేడ్లుగా అన్నా రెడ్డిపాలెంలో సాగిస్తున్నా
రని తెలిసింది.

ఇప్పుడు మేము వేరవేరగా వున్నాంకాబట్టి
పుడయగిరి నవాబులకు ప్రభుత్వంయిచ్చే పెన్
షన్ మాదిరి చీలిచీలి సన్నగిల్లుతుంది కా బట్టి
ఎట్టనయిన మానాయనకు క్రాంతిక్రాంతి మరలా
అందజేయాలనుకొన్నా.

ట్రంక్ తెలిపామకు 20, 30 కాలులు తేస్తు
తేసి, స్వయంగా ఆతల మతల రహితల పాతా
శాది 18 లోకాలకు వార్తలపంపినా. No
Found అని అధికారులు తెలిపినారు. చిత్ర
గుప్తుడు చాలాదివాలగా మీనాయన - పుచ్చల
పల్లి నుండరయ్యమాదిరి కనుమరగిపోయినాడు
అని ఒక ఎక్స్ క్యుయికి తెలిసినాడు.

ఒక టెలిగ్రాం Not traced delayed by
ememny Action అనే ముద్రతో తిరిగి
వచ్చింది.

మరలా మానాయన ఏకో ఒకజన్మవత్తి వుం
టాడేమో అనుకొని పూర్వజన్మదామనుకుంటే
భగవద్గీత "చచ్చినవారు 500 ఏండ్లు పితృలోకం
లో వుంటారు" అని ఘోషిస్తూ నామనస్తప్తికి
భంగంకలిగించింది.

చేతావని పుస్తకం వ్రాసినాయన ఆ స
తీరికి పుట్టేవారికి దప్పయివరకు శ్రాద్ధక్రియలా
చేయడం పాపం అంటాడు. మానాయన పుణ్య
క్షుడు - నిర్వాణపథంలో సాయుజ్యం పొంది
వుంటాడు. కాబట్టి తర్పణంవదలబనిలేదనుకున్నా.
ఈ లోపల మానాయన పోషకభృతికిగా తాకిడు
పంపితే వచ్చే సంవత్సరం చూచుకుందాం.

ధర్మపత్ని

శేమన ఫీలియ్యువారి "ధర్మపత్ని" బొంబా
యనుండి ఒక్కమ్మడి - యాభిర హేమంతం
లో అడి; ప్రేక్ వ్యామలోపచ్చేవరకు శీతలానో
ఉమ్మెకో గొంతురానీ, ప్రభాత బాకీమలో
పత్రికాధిపతుల మ్రాల బాగా పొడలేదట. కొ
న్ని పెన్షను వినిపించి ప్యాగాకలో వేస్తే
కొంచెం సవరించుకున్నదట. ఆతర్వాత మరలా
మిరియాల తెల్లం తెట్టి తెలుగుదేశంమీదికి పం
పితే కొంచెం మూడుగా వున్నదట ఇప్పుడు.
అసలు యాగొంతు బొంబుకుకు కారణ
భూక్లానలోని నుబ్బయ్యనాయుడు ఆరుపు
లేమో అని నామతం.

పోస్టల్ కాన్ఫరెన్సు

ఇంటిమేరు కమ్యూనికేషన్ ఇంట్లో గచ్చిదాయల
పెంటుకంపు. హిందూయనకసభకు డెబ్బయి ఏం
డ్ల మాండ అధ్యక్షుడు - మదరాసు మహిళా
మండలి ప్రారంభములు పదిహేనుజలాల పురుషుడు
సాంబమూర్తి - ముస్లింలీగుసభకు అధ్యక్షుడు పెరి
యార్ రామస్వామినాయకర్, ఎం. యె. రా
య, ప్రతి ఆయుర్వేదసభకు, ఉపాధ్యాయసభకు
రెండూగాని బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు
అధ్యక్షులు, ఇట్లా నేటి ప్యారదామ్యలు.

దీనికి అనుసంధ్యంగానే వున్నది, మొన్న
పట్నంలో జరిగిన పోస్టల్ సభకు మనవూరి రావు
సాహెబు మంధూరువారి పెద్దబ్రా్యు పూలూ
లతో తయారుగావటం అందరికంటే ఎక్కువగా
యాయనకు బాలులు వస్త విగామాల.

రావుసాహెబులో సాహెబు వున్నది కా
బట్టి మీరు ముస్లింలీగులోచేరి పోలిస్తాకాకు (మద
రాసు తెలుగువారి పోలిగాను) ప్రచారంచేస్తే
చాగుంటుంది.

రెడ్ క్రాస్ - కలరా

అసలు యీరావుసాహెబ్ గారు రెడ్ క్రాస్
సంఘకార్యదర్శిగా చేయకలింది, మ్యాగ్డోరగా
రికి కీర్తిని మార్చకలింది ఒకటివున్నది. రెడ్
క్రాస్ ఆర్గనైజేషన్ లెక్కమైనసంస్థ. దీనికి భూగో
ళపు పాదులుగాని, రంగుభేదాలుగాని, వర్ణ
భేదాలుగాని, లింగభేదాలుగాని తెలియవు. యి
ప్పుడు మనట్లల్లో డి. హెచ్. ఓ. కు తెలియ
కుండానే వివిధప్రాంతాలలో కలరా చెలరేగి
వున్నది. మీరు రెడ్ క్రాస్ నిధిని విరళిని దీనికిగా
వినియోగించి, రాధను వివారించగలిగితే భవ్య
శాత్రాదు.

న్యాయపతి నుబ్బారావుగారు

దీని నిర్వాణం నెల్లూరుకు తీరనికొరత. మీరు
నెల్లూరులో బుట్టి - మదరాసులో హిందూపత్రి
కను స్థాపించి, రాజమండ్రిలో పదమవదించారు
డాక్టరు పట్టాభి - నుబ్బారావుగారు నెల్లూర్లో
పుట్టివా అని ఏకోవ్రాకారు. పెద్దలు నెల్లూరు
వంటి చోటగాక బందరుపల్లెలో పుడుతారట
య్యా. పట్టాభి బందరులో పుట్టలేరే!

నెప్రళుగారి బ్రష్

తెయిలులోవుండే జవాహర్ లాల్ కు పళ్ళు
కోము బ్రష్ చేరకు ఒకవారం పట్టించంట. ప్ర
తిదీ సి. వి. డి. వారు పరిశీలించి పంపాలగదా!

నిర్ర ఆట్టవుండే భగవద్గీతనుగూడ తెయిలులో
నికే పరీక్షించిగాని పంపనని, ఇతరరంగు ఆట్ట
వుండే సమాజవాద వాక్యయంగూడ మలరంజా
తెయిలుద్వారం చూసుకుందని ఒకవారి హాసంప్ర
సాధ చటోపాధ్యాయ చెప్పినాడు.

ఇవన్నీ అధికారాన్ని శాస్త్రోక్త్యా జరిపితే
కలిగే కుక్కమూరి బిడ్డలే.

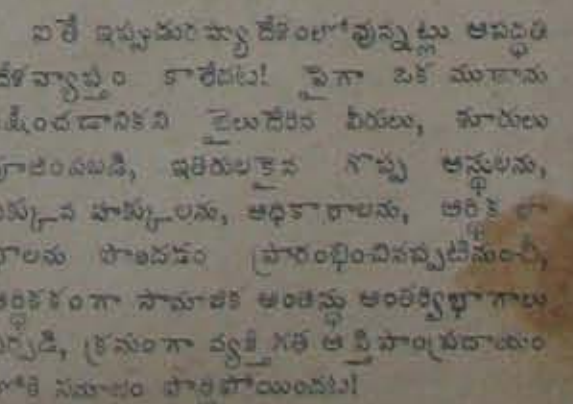
కోట ప్రాంతీయుడు ఒకభురవాచారెడ్డి ఓట్లు
లిస్టులో - స్త్రీ - అని పడివాడు. ఆయన సవర
ణకు ఆర్టిపెట్టుకొనగా అధికారి

"మీరు స్త్రీ కాదని దుజావు చేయగలిగిన
పాధనాలతో ఫలానిలేదే మాఆఫీసుకు హాజరు
పరిపిరి" అని తాకిడు చాకికాడు. రెడ్డిగారు
ఏమేమి దీనుకొని పోయినారో ఆ ఎలెక్షన్
ఆఫీసుకే తెలిసివుంటుంది.

ఉపాధ్యాయుడు: కోడిపెల్ల గుడ్డుమండి ఎట్లా
బయటకు వస్తుందో తెలుసునా?

విద్యార్థి: ఆ! తెలుసును పార్.
ఉపా: ఎట్లా?
విద్యార్థి: లోపలికి పోయినదాకేసార్.

—హాళికుడు.

వెంకటగిరి రైతు సభా తీర్మానాలు

వెంకటగిరిలో తే 22-12-40 దిన శ్రీ భారతదేవిగారి ఆధ్వర్యతక్రింద జరిగిన తాలూకా జం. రై. సభా తీర్మానాలు.

జమీందారీ వద్దలిని వెంటనే తీసివేయవలెనని ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

శ్రీ ప్రకాశంకమిటీ నూచనలపైనే ఇంతవరకు ప్రజల పెట్టుకుండ యుండుటవలన జమీందారులు ఎన్నియో అక్రమాలను చేయుచు ఇంకను రైతుల యొక్క హక్కులను భంగపరచు చున్నారు. కాబట్టి ఆధునము ప్రకాశంకమిటీ నూచనలపైనే వెంటనే ఆర్డినెన్సు రూపముగా నైన ప్రజల పెట్టుకుంటున్నది యీ సభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

జమీందారీవద్దలి పూర్తిగా తీసివేసేగాని తేవలము ప్రకాశం కమిటీనూచనలవలన గూడ రైతులు కోలుకోలేదు కాబట్టి వెంటనే ఎట్టేటను ప్రభుత్వమే ప్రత్యక్ష పరిపాలనక్రిందకు తీసుకొని దైగముగా పరిపాలించి పరిపాలన ఖర్చులు యా వత్తు పోను మిగిలినదలయు జమీందార్లకిచ్చే వద్దలిగానైనా చేయుట అవసరమని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

పత్తి, చేరుశనగ, పొగాకు మొదలైన పదార్థముల ధరలు పడిపోయినవి కాబట్టి వాటికి మా ర్కెటును చూపవలయునని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచు, అంతవరకు ఆలాంటిపైర్లను తగ్గించి వ్యవసాయము చేయవలసినదిగా రైతులను యీ సభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

నిరసరాధులు, అమాయకులు, వివేకమందనా రైతులపై పోలీసులు జరిపిన కాల్పులపట్ల యీ సభవారు తీవ్రనిరసన తెలియజేస్తూ కాల్పుల తగవంతరము పోలీసుల అక్రమచర్యలను నిరసించుచున్నారు. 42 గురు రైతులను అరెస్టుచేసి శిక్షలు పెట్టి శిక్షలు విధించుట, రైతులకు భయముకలిగించుట, రైతుఉద్యమాన్ని అణచుటయునున్నది కాబట్టి శిక్షించుటపట్ల రైతులను వెంటనే ఏ పరక్షులు లేకుండా విడుదల చేయవలసినదనియు, శిక్షలున్నట్టిని ఉపసంహరించుకొని మం. స. సా జమీన్ ను కోర్టు ఆఫ్ వార్డుక్రింద తీసుకొని రావలసినదని కోరుచున్నారు.

కాల్పులకు సంబంధించిన అటవీకగాడా ఇంకను పరిష్కారము కాలేదుగాన వెంటనే రైతుల అవసరాలకు అనుకూలంగా చట్టమును రైతుసంఘమునలచే ప్రకారము సవరించవలసినదిగా ఈసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

గోదావరిజిల్లాలో వరదలవలన నష్టపడిన రైతుకులకు ఆన్ని విధాల ప్రభుత్వం సాయ పడాలి.

ముగచట్టము భారముగా వేయబడిన చెల్లుల నన్నిటిని వడ్డీక్రింద చెల్లించిచ్చినట్లు పరిగణిస్తూ కొన్ని కోర్టులు తీర్పులిచ్చుటవలన రైతులకు ముగ నివారణచట్టమువలన కలుగవలసిన పేలు కలుగుట లేదు. ముగగ్రంథుడు ముగదాత బాకీపరిష్కార వ్యవహారములలో అవసరవ్యవహారములకు లోనుగావలసినప్పుడున్నదిగాన స్వల్పఖర్చుతో ప్ర యాసలేకుండా ఉధయలు వ్యవహారమును పరిష్కరించుకొనుటకు పిలగునట్లు ముగసమాధాన పోర్టులకు అధికారమునివ్వవలయునని ప్రభుత్వ మువారిని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

“వద్దురా! మన కొద్దురా! ఈ జమీందారీకొద్దురా!!”

మోతేవారి చేతగానితనం - కపిలేశ్వరపురంవారి అధికారవాంఛ - వెంకటగిరివారి ఎత్తులు - కర్షకగీతావళి - ఇంకా - - - - -

(ఎ) వ్యవసాయ సరకులకు కనీస ధరలు, కూలీలకు కనీస వేతనములు వెంటనే నిర్ణయించవలెను. అప్పుడే రైతులకు రక్షణ కూలీలకు అండ ఉంటుంది.

(బి) వ్యవసాయమునకు లాభముయొన లక్షలాది బంజరు భూములను, భూములులేని వ్యవసాయ కూలీల సహకార సంఘాలకు అమ్ముకునే హక్కు లేకుండా కార్యకర్తలకు రాయితీ ఇప్పించవలయునని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ముగచట్టము జమీందారీ శిస్తుల విషయంలో కొన్ని పరక్షులు విగృహించినందున జమీందార్లు అక్రమాలనే అచట్ట ఉపయోగాలు పూర్తిగా రైతులకు ఉపకరించకుండా వెనుకటి శిస్తు బకాయాలు పూర్తిగా తీసివేయ వలసినదిగా యీసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

యీ మాసం 13 తేదిన చందంబరం విద్యాలయం విద్యార్థులపై, బందరు కళాశాల విద్యార్థులపై అమానుషంగాను అతి క్రూరంగాను పోలీస్ లాఠీచార్జీలు, ఆర్మీలు జరిపించిన నందులకున్నూ, బందరులో విద్యార్థుల డీకెజి చేసినందులకును ప్రభుత్వంవారి చర్యలను యీసభవారు తీవ్రంగా ఖండించుచు యిట్టి చర్యలకు కారకులైనవారిపై తగు చర్య తీసికొను కొనుటకై కమిటీని నియమించవలయునని కోరుచూ సదరు చర్యలకు గురియైన విద్యార్థులకు యీసభవారు సానుభూతి అందజేయడమైనదిగా తీర్మానించడమైనది.

జమీన్ రైతు సేవయున్నా కాంగ్రెసు సేవయున్నా చేసినట్టి శ్రీ మదుకూరు మన్నారు క్రిష్ణయ్యగారి అకాలమరణమునకు ఈ సభవారు చింతించుచువారి ఆత్మకు కాంగ్రెసుగుటకై యీ సభవారు దైవప్రార్థన చేయుచు వారిబంధు మిత్రాదుల సానుభూతి తెలియపరుస్తూ ఈసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు

“కర్షక గీతావళి”

పురిజాడ వెంకటప్పారావు.

(హాస్యీరీతిలో)

గీ॥ వనుగలో పుట్టి పెరిగిన, వారల్లె నీదుకప్తము భుజియించి శేర్పూరిలో బ్రతుకుచున్నారు సంతోషభరితులగుచు కర్షకా నీచజగతికి కారణుడవు
గీ॥ ఆ జమీందారు నిన్నెగా యాత్రయించు నా యివాండాదు నిన్నెగా వసునరించు వారినందిరి పోషించు నాడవీవు కర్షకా నీచజగతికి కారణుడవు
గీ॥ నీదుమాపున గడ్డైన విభలభార మంతయునుమోపి యెల్లరు సంతసమున తీవనము సేయుచున్నారు చింతపక్కి కర్షకా నీచజగతికి కారణుడవు

కృష్ణజిల్లా

పట్టా బ్రాహ్మణులు లేనందున జరిగే మోరాలు,

కృష్ణజిల్లా తాతకుంట్ల శివారుగౌరం పాలెం లో షేక్ హుసేన్ 20 ఏండ్లవాడు ఒక మెరక పాలాన్ని కొని అనుభవిస్తూ కిస్తు కడుతున్నాడు. జమీన్ దారు కొత్త ఉద్యోగికి యీసాహెబుకు పడలేదు. బకాయాలు కట్టించి, దావా తేసి, భుక్తదారుకు తెలియకుండానే వేలంవేసి మరొక రైతుచేత కొనిపించు భుక్తదారు మీదకు ఉసికొల్పారు. భుక్తదారు భూమి స్వాధీన పెట్టలేదని క్రిమినల్ దావా మేజిస్ట్రేటు నిజంవని నిమిలుకు పొమ్మన్నాడురండి! యీలా ఉంటే జమీందారీగ్లోనిశేవీలు.

ఫిజుదందుగేగాని

పట్టామారదు.

రిజవరు ఆఫీసులో క్రియమవ్వడం 0.8.0 లు పట్టా బ్రాహ్మణులకుని సమాలుచేయట మొకటి పెత్తినలదైగాని బ్రాహ్మణులచేయబోతే తిరుగా రెంటు కోర్టుకు పోవలసిందే. కావున 1834 ఆమెండుమెంటు చట్టంవల్ల ఏమిలాభం లేక పోగా 0.8.0 లు ఖైర మొకటి దావరించింది. ఎన్ని చట్టాలుతేసినా యీయక్కోకను సరిచేయలేదు. జమీందారీవిధానం సరించడంకంటే మార్గాంతరంలేదు.

విస్సన్న పేటకు యీసాలికి గూడ నీటికంటే

“ఏరు యెల్లుపపోతున్నానూడా కుక్కకు గతుకున్నా” నన్నట్లు ప్రపంచమంతా వర్షాధిక్య మో బాబూఅని మొక్కుకొంటుంటే జమీందారీగ్లో మా పంటలుపండవో అని మొక్కుకోళ్లు. అసలు చెరువులకు కట్టలుంటేగద, రిపేయంటే గద? విస్సన్న పేటగూడా ఆగతిలోనే ఉంది. చెరువులున్నవి. గండ్లు, యినుకమీటలు. ఉండి ఏమిలాభంలేదు.

మోతేవారంటే దానగ్గిల్లునితీరి. భద్రాద్రి రాముని కైంకర్యానికి, నుడిమరుమక్తుకు, రథ నిర్మాణాలకు ఉండేతద్ద యీ రైతులమీద ఉంటేగదా! ఎన్నాళ్లని యేమిప్రాగండి యీరై తాంగం.

—కృ. జి. రై. సం. కార్యదర్శి.

కపిలేశ్వరపుర దానిసత్వం

రైతులను దున్నును భూమిలేదు; తినను తిండిలేదు. గ్రామం గోదావరిలో కలసి పోతుంటే దిక్కు మొమ్మలేదు— రైతుల బానిసలను చేయదానికి ఎన్ని మార్గాలు? కొత్తన్ను రూరల్ బాంకు దానిలో జమీందారు వెర్తనం— రైతులంతా దాసాను దాసులు—

తూర్పుగోదావరిజిల్లా కపిలేశ్వరపురం జమీందారీ గ్రామం. రైతులు వానాటికి షీటింది దున్నుటానికీభూమి, తింటానికి తిండి లేక బాధ పడుతున్నాడు. జమీందారుగారు ఎట్టేటుద్యారా పడించుటేగాక, పంచాయితీచోద్ద, కోర్టు, కోఆపరేటివ్ సొసైటీలు మున్నగు సంస్థలద్యారా గూడా రైతులను దాసుడిగ చేసుకోవోవారు. కాని యీవకబృందం కళ్లుతెరిచింది; మొదట ఆటూ యిటు ఊగినా చివరికి చిన్నమిల్లు యజమానులు, భూస్వాములు, యీవక బృందంలో జమీందారుని బాదాగడిగారు. జిల్లాలోడ్ల అధికారులద్యారా నెం. క్యాంపు అధికారులద్యారా తిరుగా అధికారాల పొందాలన్న ఆశ అస్తమించింది. ఇప్పుడు రూరల్ క్యాంపు అనే కొత్త ఎత్తు ఎత్తాడు. దీనిద్యారా చిన్నరైతులను తన సొంక్రింద చేసుకోవాలనియత్నం.

గ్రామం గోదావరిలో కలచదానికి సిద్ధంగా ఉంటే తన లంకపోతుందనే ఉద్దేశంతో గట్టిగా ‘గానీసు’ కట్టకుండా చేస్తున్నాడు. ప్రస్తుత నాయకత్వం గూడా నోరెత్తడంలేదు. స్వాతంత్ర్య ప్రయోలు మేల్కొని యీయక్రమాల పదిరించడం చాలా అవసరం.

—సూరుభొట్ల సూర్యనారాయణ.

ప్రథమ చిత్తూరుజిల్లా విద్యార్థి మహాసభ

ఈనెల తే 18, 19 దీనిందు జరుగబోవు ప్రైవేటు శ్రీ ఏ. గంగాధరరావు డి. ఏ. (కార్యదర్శి ఆంధ్రరాష్ట్ర విద్యార్థిసంఘం) ఆధ్వర్యతన వహించెదరు. డాక్టర్ కె. డి. కృష్ణగారు ఆహ్వానిం ముడి యున్నారు.

ఈ సందర్భంలోనే శ్రీ వ్యాయపతి వారా యణమూర్తి (ఎడిటర్, “ఆంధ్రప్రభ”) ఆధ్వర్యతన, బైబ్లానిక్ సభగూడ జరుగనున్నది.

జిల్లావిద్యార్థులందరు సభను విజయవంతంగా వించుటకు తోడ్పడప్రార్థన.

ఎ. క్రిష్ణస్వామి, ఆధ్వర్యుడు, ఆహ్వానసంఘం.

వీరశైవ మహాసభ.

శ్రీశైలంలో జగద్గురు శివరాజు మార్గసింహ పనాథ్ పండితారాధ్యప్రాయులవారి ఆధ్వర్యతన శివరాత్రినాడు వీరశైవ మహాసభ జరుగుతుంది.

ఆం. రా. రైతు
కార్యసంఘ తీర్మానాలు.

పాతకడపలో శ్రీరంగారెడ్డి గారి గృహము-
తే 30-12-40 దిన పాపాంశం సంఘంవారి
సమావేశమై గావించిన తీర్మానాలు.

1. మద్రాసు ప్రభుత్వపు కిర్యాణి కమిషన్
ప్రకటన చాలా అసంభవమైనట్లుగా తున్నది;
రైతుగణము యాత్రలో వెళ్ళుచున్న ముద్రలను ప్రకా-
శించి వారివలన వచ్చుచున్న నష్టమును తగ్గించుటకు పూర్తి
కమిషన్ యివ్వాలి. రైతాంగ కనీసకోర్కెలను
ప్రభుత్వం ఆమోదించునవలె.

2. ప్రాథమికసభ్యత్వ పునఃకాలు కోటాలో
సహ గ్రామ, తాలూకా సంఘాలు జిల్లాసంఘా-
నికి ఫిబ్రవరి 5 వ తేదీలోగా పంపవలెను. ఫిబ్ర-
వరి 10 వ తేదీ లోగా రాష్ట్రసంఘానికి జిల్లా
సంఘాలు పంపవలెను.

3. ఎన్నిక ప్రక్రియనగ్గా శ్రీ జి. లక్ష్మీ
వారాయణ, పి. తిమ్మారెడ్డి, ఆర్. పి. అంజయ్య,
గార్లను నియమించడమైనది.

4. వెంకటగిరిలో తే 22-12-40 దిన జరిగిన
జూరీ రైతుసభాతీర్మానప్రకారం, వెల్లిన రైతు
దేవులకు, జమీందార్లచేత సమాధానం
వేయవలసిందిగా తిరుగబడ్డ గ్రామాదులను మాత్రం రాజీ
మిచ్చుటం చేస్తామనడం-అన్యాయమని అన్ని
గ్రామాదులకు రాజీవరించవలెననీ, 1932 సం॥పు
రాజీ పూర్తిగా ఆమోదకాలమైనది, అట్లాకాక,
రైతుమొక్కలకు భంగంవచ్చేవరకు తగినవరకు
తీర్మానానికి రైతులు సంసిద్ధంగా వుండవలెనని
మోచుకొనడమైనది.

5. యుద్ధకారణంగా దేశంలో తిరుగుబాటు
మైన పరిస్థితులు సృష్టించి, వేరుకనగ, ప్రత్తి,
మానే వగైరాలకు మార్కెటు కల్పించవలసినదని
ప్రభుత్వాన్ని కోరడమైనది. ఇందునిమిత్తమై ప్ర-
భుత్వంవద్దను దిక్కులేమనువెల్లడానికి శ్రీయతులు
జి. లక్ష్మీవారాయణ, సు. వెంకటనరసింహయ్య,
ఇ. అదివారాయారెడ్డిగార్లుగల ఒక ఉపసంఘా-
న్ని నియమించడమైనది.

6. నుంట్లూరు, కృష్ణాజిల్లాలోవలె అన్ని
జిల్లాలలోను పొగాకు మార్కెటింగు బోర్డులు
వుండవలెను. సరకుకొనుటకు, ఎనుమరిచేయుటకు
వాటికర్తకారముండవలెను. మునుగువల్ల నష్టపడ్డ
భూములకు ముందరాయివ్వవలెను.

కృ.జి. రైతుసంఘ
కార్యక్రమం

శ్రీ ఆనుమూడి, కంకటితారామారావు,
కోడికెట్టి శిశారామయ్యగార్లు చందగూడెం,
పుల్లూరు, మొరునుమల్లిగ్రామాల్లో ప్రాథమిక
సభ్యులను చేర్చించి తే 8-1-40 తేదీన పుల్లూరులో
జరిగిన బహిరంగసభలో రైతుసంఘ కార్యక్రమా-
న్ని గూర్చి ఉపన్యసించినపిమ్మట ఈక్రింది తీర్మా-
నాలు ఆమోదించబడినవి.

వేరుకనగమంటకు ప్రభుత్వం రైతుల కోర్కెను
వలెను. మందపాత రైతులను జైల్లోనుండి వదు-
లవలెను. ప్రకాశంబోర్డు శాసనంగావలెను. జా-
యింటుపట్టాల బాధ్యతొలిగించి జమీన్ రైతు-
లకు ప్రాప్యముపొందవలెనని కోరినవివలెను. దేశ
రైతులపేరిట దేశభక్తులను నిర్బంధించే ప్రభుత్వ
కర్మకు ఖండించడమైనది.

రైతు కోరిక

ఆంధ్ర రైతుసంఘ తీర్మానాలు — కోపూరు తాలూకా
2వ కారు రైతులసమావేశం — కృష్ణ జి. రైతు సంఘ
ప్రచారం — కడపసభ — రైతుబిడ్డల బడికి పంపండి
[గీతము] — నేద్యగాడ [గీతము] — మైలం
పిర్కా కుంట ముక్కల సభ తీర్మానాలు - - - - -

2-వ పైరు

కలిగిరి చెరువు క్రింద రెండోకారు
విషయమైన రైతులసభ.

తే 21-12-40 దిన కోపూరు తాలూకా
కచ్చెరిలో 2 వ కారు కార్మికులను జరిగింది.
దేల్కొండపేటలోని అన్ని ప్రాంతాల నుండి
పుమారు 250 మంది రైతులు వచ్చారు.

రెండవకారు వేముల సేదానికి అనుమతి కో-
రుతూ కొందరు రైతుల పేటిపెట్టు అందినది. వాటి
విషయం విచారించబడును. శ్రీయతులు వారప
రెడ్డి (అల్లూరు) బి. వెంకటరెడ్డి (విడవలూరు)
రమణప్పరెడ్డి (దంపూరు) పాపయ్య (బాంకల
పాలెం) రమణయ్యనాయుడు (కోర్కవంగల్లు సం-
చాయితోర్లు పెనెడంటు) కె. లచ్చారెడ్డి
(పెయ్యలపాలెం) గార్లు సీట్లు మిగిలివున్నందున
రెండవపైరుకు తమగతు ప్రాంతాల్లో అనుమతి
ఇవ్వవలసినదని కోరినారు శ్రీ మేనకూరి బలరా-
మిరెడ్డి (బుచ్చి) గారు మిగిలివున్న సీటిని ఉప-
యోగించేవిధమేట్లా అని ప్రశ్నించినారు.

ఆశ్చర్యం సమాధానం చెబుతూ, అసీటిని పిల్లి
కెనర, చచ్చిక, ఎరువు ఇంకా పనువులకు త్రాగ-
డానికి వినియోగించనచ్చునని ఎక్స్ క్యూటివ్ ఇం-
జనీరుగారు అన్నారు.

శ్రీ రామిరెడ్డి (అల్లూరుపేట) గారు ఈ
కార్మికులలోనే 2 వ పైరుకు ఏయే బ్లాకులు
అనుమతి యివ్వబడేది, ఇంకా అందలి వివరాలు
తెలుపబడునాయనీ అడిగినారు.

ఎక్స్ క్యూటివ్ ఇంజనీరుగారు ఇప్పుడున్న
కోటేపేట బ్లాక్ పద్ధతిని వివరించి రైతులకు
చెప్పినారు. ఏయే సంవత్సరం ఏయే బ్లాకులో

2వ కారు వేముల సేదానికి అనుమతి యివ్వబడిం-
చనే సంగతి విపులం చేయబడినది 5 ఏండ్ల కొక
కూరి ఒక్కొక్క బ్లాకులో రెండవకారు వేస్తా-
నవచ్చును. 5 ఏ బ్లాకులు వచ్చేసంవత్సరంలో 2 వ
కారు వేస్తానవచ్చు.

శ్రీ యస్. రమణారెడ్డి (విడవలూరు) గారు
2 వ కారు కోటేపేట పద్ధతిలో ఇదివరకు బ్లాకు
పద్ధతిలోకిరాని ప్రాంతాలనుగూడా చేర్చుకో-
వలసినదని చెప్పినారు. వారపరెడ్డి (అల్లూరు) గా-
రు, కొందరు (జవ్వలదిన్నె చెరువుక్రింద పాలంగల)
రైతులు మెట్టపైర్లు సీట్లవలన అడిగినారు.
మొదటిపైరు, రకారక పిల్లిపెనర వగైరారు
కాక ఎంతసేర మిగిలేది చూచుకొని రెవెన్యూ
డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేట్ ఆలోచించి తగినవరకు తీసుకో-
బడునని ఎక్స్. ఇంజనీరుగారు చెప్పినారు.

(ఎక్స్ క్యూటివ్ ఇంజనీరు)

కడప సభ
భారతీదేవి రంగాగారి
అభివ్యాహరణము.

పాతకడపలో గత 81 తేదీ రైతుల బహి-
రంగసభ జరిగింది. యువకాగ్రేసర చక్రవర్తి
తిమ్మారెడ్డి గారిధ్యక్షత వహించారు. శ్రీ భారతీ-
దేవి రంగాగారు పలుసమస్యలగూర్చి మాట్లాడు-
తూ ఎల్లరు తమతమ రైతుసంఘాల్లోచేరి వర్గ
వైతర్యంపొంది స్వార్థంతో సంపాదనకు కృషి
చేయుమని ఉద్బోధించిరి. రైతుకూలీలు మమే-
కంతో కనీస కోర్కెలకై పోరాడమని మోచు-
రించిరి. తిమ్మారెడ్డిగారు వీధికాన్ని నిర్మాణించా-
లనీ, కూలీరైతు రాజ్యస్థాపన జరగనిదే కాంతి
చేకూరదనీ మాట్లాడిరి. —వరదారెడ్డి.

నెల్లూరు జిల్లా

కో ఆపరేటివ్ బ్యాంకి (లిమిటెడ్.)

నెం. 2523

స్థాపితము — 1918. నెల్లూరు, (రాంచి) కావలి.

అధ్యక్షులు:

శ్రీ రేవాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు (జమీందారు)

వీజను డిపాజిట్లు రూ 1000.0-0 లు, అంతకు పైబడిన మొత్తము
6 మాసములు వాయిదాకు నూటికి సంవత్సరము 1-కి
రూ 0-0 ల వడ్డీ చొప్పున పెండ్లాగ్గినులోను, కావలి
బ్రాంచలోను తీసుకొనబడును.

వివరములకు బ్యాంక్ డిరెక్టర్ నెల్లూరుకి గాని, లేక బ్రాంచి మేనేజరు
కావలికి గాని వ్రాయవలెను—

నెల్లూరు
7-12-40

బి. కృష్ణారావు.
డైరెక్టర్.

నేద్యగాడ!

కూచి సూర్యప్రకాశకర్త.

తే॥ సూర్యచంద్రులు నట్టింటచూచుచుండ
కోక్కనోకెడ్డ వస్తువులొక్కమూల
నుంచి, మధ్యలోనీవుంటువోయి! నకల
లేవరకు! వాణ్యంపునేద్యగాడ!

తే॥ రైల్వారకభూర్యమే తెలిసిగాంచి
యెద్దజరిబూన్చి, పాలమునవేగి, నీవు
కాయకొప్పులుచేయును గడ్డుపుమించు
లేవరకు! వాణ్యంపునేద్యగాడ!

తే॥ పొడిపంటలులేని భూభాగమెల్ల
సారవంతంబుగాజేసి వరిగదున్ని
చంటచండేచి, కాపాడి, వరులకెత్తు
లేవరకు! వాణ్యంపునేద్యగాడ!

తే॥ నీకలంబున చేతికి చేతిబద్దం
పోవకుండుగ, కలహాన్ని భోక్తలయ్య
తిల్లిపాల్చొని, అొమ్మునుతడవినట్లు
చేయుచుండుదు ధనికులు, నేద్యగాడ!

తే॥ ఎండవానలు రెక్కింబకుండ నీవు
చేసుదున్ని, గృహంబును చేరగానె
వాన్న! ఆకలి, అప్పుంబు, వాకుననగ
నుండేబద్దలై బాధచేకుండుచుండు!

తే॥ తీర్ణవస్త్రము, చాలని చింకిచాన,
కొంజదల్, కుప్పకనువ, ప్రితవంజరంబు
కలుగునడుచూడ దెకదంబుకరుగకున్నా?
లేవరకు! వాణ్యంపునేద్యగాడ!

తే॥ పాలముపని లేనికాలంబు భుక్తి పడచి,
యూరకనె, యింటగూర్చుని యంటకంటె
తేలకదునుచి వడుకుమునూలు, నదియె
సర్వభాగ్యగూతయై సాకగలదు!

తే॥ రాట్టునివదాన, నీ కూనరాగములను
పాడి, మనమున సంతోషపడెదవెప్పుడో
అపుడె దాద్ర్యరేఖ పాడలిపోవు
లేవరకు! వాణ్యంపునేద్యగాడ!

రైతుబిడ్డల బడికి పంపండి
— నొన్నలగడ్డ విప్రభువయ్య
(వరిపంటపొదు)

నీ॥ “చేలోకిపోవాలె కూలోకలెంబడి
రాడయ్య మావోడు కేడుతొపు”
“కట్టెపుల్లలరేవు కానీనీలేగకె
మావోడ్డిపంపుతా మావోడ్డి”
“పనువులకాయ గావరిలేడు మావోడ్డి”
“మావోడ్డి బడికిక మావోడ్డి”
“చంటిపిల్లనిమోయ నింటనెవ్వరులేరు
బడికి మాపిల్లను బంపవయ్య”

అమయ వాదాడరారు నిగత్తరకను
తానుచేయు బ్రతుక్కుమలో కేయవలయు
గ్రామభాగ్యవృద్ధికై కాంక్షివేయు
ఇంగిరిము కల్లువట్టి రైతాంగమెల్ల.

మైలవరం పిర్కా
కుంటముక్కల సభ

7 తేదీ కాకర్ల మార్కెటారాయణ ఆగ్యక్షిత
క్రింద జరిగిన సభలో వేరుకనగరక చరిపోయించి
గనక ప్రభుత్వమే కనీసధర నిర్ణయించాలనీ,
దేజవాడ బులాకో మార్కెటింగు బోర్డువారు
వర్గవియాపాగాకు మార్కెటింగు మావతేదీనీ,
వాటుపొగాకు పండించు తిరువూరు, దేజవాడ
తాలూకాలోని కొంతభాగమును తీసుకొని
దానిపై సుంకాలు వేయడం అన్యాయమనీ,
పుయ్యూరు పంచధార ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించిన
రెజిస్టరు పండించే పుమారు 1,100 రైతులకు
బదిగో అన్యాయం అంతమొందింబు బడవలెననీ
ఇంకా ఇతర తీర్మానాలు గావించ బడినవి.

జారి బెర్నార్డు

ఈయనను తిక్కశంకరాయ అంటే పోనగా అన్నమాటగాదు. నిజం అంటే. లోకంలో మానవుల్లో ఏయే పాపానికి శ్రేణివారికి ఎన్నెన్ని రకాలైన రాజకీయ, సాంఘిక తిక్కతిక్క వ్యవహారాలున్నవో కండ్లకుట్టినట్లు చూపిస్తాడు

కాని వైద్యునివలెనే తనతిక్కను తాను కుదుర్చుకోలేదు. ఈయన రచనలన్నిటినీ ఆమాలాగంగా చదివితే, బహుశా మానసికంగా గందరగోళం జాన్మి అవుతుండేమా! ఒకరకమైన తల తిక్కకూడా కలుగుతుంటే అతిశయోక్తి కాదు.

ఈయన గారికి లోకమంటే ఎంతయలకనో గమనించండి:—

ఆమెరికా వెర్జినియాలోని బెర్నార్డులు. ఒక పత్రికా విలేజ్ లో ఆయన్నడిగాడు: “ప్రపంచాన్ని గురించి కావలసిన సంగతులన్నీ తెలుసుకునే మార్గమేమిటి?” సమాధానం: “బెర్నార్డులు పుస్తకాలు చదవండి.”

తన్ను గురించి ఆంధ్రగొప్పగా చెప్పుకున్నాడే ఈయన అనుకుంటారేమా?

అయితే ఇది వివరం:—

ప్రశ్న:— “ప్రపంచంయొక్క అభివృద్ధికి గుర్తు ఏమిటి?”

బెర్నార్డులు సమాధానం:— “పదేండ్ల తర్వాత ఇంకా, ప్రజలు బెర్నార్డులు పుస్తకాలను ముటికి కాలవలో పారేయకుండా, వాటిని పూజిస్తూ గూర్చుంటే ప్రపంచ అభివృద్ధికి ఆదేగుర్తు.”

అయితే ఈ తిక్కశంకరాయను తిట్టేవారు గూడా అగ్రగణ్యుల అనందిస్తూ ఈయన పుస్తకాలు చదువుతారు.

సాధారణంగా ప్రపంచం ఓనన్నది కాదనడం ఈయనలో ఒక విశేషం.

గురువుగారిప్రజ్ఞ ఇదైనప్పుడు ఇక వీరిని అర్థం చేసుకున్నామని ప్రగల్భాలుపల్కే శిష్యుల వింత భోరణి కలుగు తుండవలసికావా?

ఒరెయి పోతన్నా యెలావున్నయిరా యీ తూరి నాయుడు పేటతాలూకా పరిస్థితులు? ఏముంది బాబయ్యా! ఎన్నారేమా ఎక్కువ గానే మరణింపయి. ఒక్క చెరువులో కూడా యక్క నీళ్లులేవు.

ఏమిటా వర్షాలెక్కువైతే నీళ్లుండుకు లేకుండా పోతాయి?

కాదండీ! కండ్లులేని జమీన్దారీ ప్రభుత్వములో మాతాంతలవాడైనా పరిచెండు మట్టివేసిన పాపాన పోలేగదా? అందువంచి గండ్లుపడి నీళ్లు నీళ్లవంకన పోయినాయి.

అయితే రైతు లేమంటున్నాడు? ఏమంటున్నాడు నేమిలే బియ్యమంటున్నాడు. పండించిన పంటను జమీన్దారి పొట్టలో దాచిపెట్టి పస్తులుపడి చస్తామంటున్నాడు. ఇది ఇలావుండగా యీసంవత్సరం పల్లెల్లో మలేరియా, ముసర తగులుకున్నది మందుమాకూ లేకపోయి. యీ ప్రభుత్వమంటే పట్టునూసాల్లో ధనవంతుల సొకర్తము చూడనే సరిపోయి. దీనితీస్సానియ్యా! యీజ్వరము చాలామందిని చంపేసిందండీ. మిగిలిన వారంతా శ్రీహరికోట ప్రాంతీయులతో సమానమైయున్నారు.

పైరేమాత్రం పండినయిరా! పైరూ, పచ్చా, లచ్చంగా కాసినాయి కాని లాభమేమి? జమీందారు దొర్లనాలప్పుడే తలకెగినాయి. నిలువుపైలు జప్తిలు ప్రారంభ

రచయిత: చుండి జగన్నాథం

ఈయన ప్రపంచప్రఖ్యాతి గల్గిన ఆంగ్ల రచయిత. ఈయనభావాలు, వాటిని విపులీకరించే విధానం, ఈయన నాటకాలు, వాటికి వీరికలు. అన్నిటిలోనూ కొత్తపోకడలు కన్పిస్తవి. ఈయన స్వాతంత్ర్యపిపాసి. కాపిటలిస్టుసమాజ రంధ్రాన్వేషి. గొప్పమేధ, అత్యుత్తమ శ్రేణికి చెందిన ప్రతిభ, సూక్ష్మత సూక్ష్మ విమర్శకాగ్రేసరత్వం కల్గిన ఒక విధమైన తిక్కశంకరాయ. ఒకొక్కసమస్యపై వీరిఅభిప్రాయాలు -రంధ్రాన్వేషణ- వరుసగా ‘జమీన్ రైతు’లో వారం వారం వెల్లడుతవి.

నేను ‘జే.వియస్’ అంటాడొక శిష్యుడు. అంటే మే గారి సిద్ధాంతాలను జీర్ణించుకున్నాడని అర్థమవు. అంటే బెర్నార్డులుకూడా ఒక మతాన్ని స్థాపించేవాడు అనుకోకుండానే, ఆప్రయత్నంగా.

మతమంటే చెక్కిరిస్తాడు బెర్నార్డులు. చివరికి బెర్నార్డులు రచనలన్నీకలసి లోకములో ఆందరిమతాన్ని చెక్కిరించేమతం విపోయింది.

ఇది అర్థంకేస్తే దానికి ప్రయత్నించవలసిన మతం. ఈయనను తీరా అర్థంకేసుకున్నతర్వాత

అనందమే వస్తుందో లేక దుఃఖమే కలుగుందో చెప్పలేముకాని, ఈయన రచనలను అర్థం కేస్తే కదానికి ప్రయత్నించడంలోమాత్రం, విజ్ఞాన సంపార్జన వాసన ఏమాత్రం వున్నవారైనా ఆచరిమితమైన ఆనందాన్ని పొందక మానరు.

ఈయన రచనలలో ఇంకొక గొప్ప విశేషమేమంటే— అవి పాఠకుని ఆలోచనకి పురికొల్పుతవి. పాఠకుని మెదడులో విప్లవాన్ని రెచ్చగొట్టుతవి.

ఇది విప్లవయుగం. పాత పోకడలు అన్నివిధాలా నశింపై కొత్త పోకడలు లోకమంతా రుచికరమాతున్న రోజులివి.

పాతొకరోత కొత్తొకమిత— అనే భోరణి విపరీతంగా పెరిగిపోయింది.

బెర్నార్డులు రచనలు ఈ వైపరీత్యానికి అడ్డుకట్టవేస్తవి.

కొత్తవాటివిచూచి మురిసిపోయేవారిని సంభోధించి— “ఏమిటండోయ్? మీ కొత్తలో ఎంత పాతపున్నదో చూచారా! పాతదనంకంటే కొన్నివోట్ల మరీ అసహ్యమైనవి మీ కొత్తదనములో వున్నాయే! ఇవిగో 1, 2, 3, 4 అంకాలు” అంటాడీయన.

పాతవార్లమగూర్చి “మీ ఆటలొక సాగవు లేవయ్యా, ఎందుకేడ్చి పోతారు” అంటాడు.

బెర్నార్డులును అన్నిటికన్నా అభిసందించవలసిన విషయం ఒక్కటన్నది.

సాధారణంగా ఆంగ్ల ప్రభుత్వం అంటేనూ ఆంగ్ల నామ్రాజ్యమంటేనూ, కొంచెమున్నా మురిసి పోని ఆంగ్లరచయితలు ఆరుదు. అందులో బెర్నార్డులు అగ్రగణ్యుడు.

నిరక్షిణ్యంగా ఆంగ్లరాజకీయ వ్యవహారాన్ని ఖండిస్తాడు. అందులోవుండే కుట్రనంతా బయటకు త్రవ్వితీసి చూపుతాడు.

బెర్నార్డులో ఆంగ్లప్రభుత్వం ఆవంలించిన రాజనీతిని ఖండించడానికి ప్రత్యేకంగా ఒక నాటకం వ్రాశాడు.

రష్యామాద ఆంగ్లప్రభుత్వం కారణమున యింకా నూరేటప్పుడు ఆక్కుడుండేలే ఆదర్శ ప్రభుత్వం అని ‘Apple cart’ (అపిల్ కార్ట్) నాటకంలో ఎలుగర్చి చాటివాడు.

ఆంగ్లరచయితలు ముఖ్యము పొట్టయను తిడుతుంటే, పొట్టయలో ఎంతమందితనం వుందో మీరేం తెలుసు అనివార్లతో వారానికి దిగివాడు.

చివరికి విమగ్న ఎ. జి. గార్డెను (టిల్టర్స్ ఆఫ్ సొసైటీ (i lars of Society) గంభీర) “నీ పోషకీష్టు, కమ్యూనిష్టు పక్షా వుడిలేదీగాక, పొట్టో ఈరేతంగా పాలకుడైవుంటే” వని చెప్పి వాదన ముగించు కున్నాడు.

సామ్యవాద ప్రచారంకోసం ఇంగ్లండులో ఆసిలికెంట్, బ్లాడ్ల వగైరాలతోకలసి ఫేరియో సొసైటీ స్థాపించాడు బెర్నార్డులు. ఆ సామ్యవాదవ్యవస్థమే ఆయన రచనలన్నింటికి పునాది, మూలం.

బెర్నార్డులు రష్యాకువెళ్లి, అక్కడ ఒక ఉపన్యాసంలో ఇలా ఆవాసాడట. “మీను పుట్టక ముందే నేను మార్క్సిస్టును.” (మార్క్సిస్టు మహా శయ్యకు సామ్యవాదబిస్తాడారే)

“కాదులేవయ్యా, మార్క్సిస్టు పుట్టకముందే నీవు మార్క్సిస్టు విప్రులవుతారే” అని కొంటేగా ఇంకెవరో తర్వాత అన్నాగట.

ఇంకొకవిషయంచెప్పడానికి ఇందామరిచినాను బెర్నార్డులు నాటకాలకంటే వాటి ఉపోద్ఘాతాలే పెట్టెవి. నాటకంలోవుండే వ్యంగ్యభావ ప్రకటనను అర్థంకేస్తే వలెనంటే పాఠకులు చక్కగా ఒకమారు రెండుమార్లు వాటిని చదువలసివుంటుంది.

హాం బ్రెజిలివాను ప్రచురించిన తన గ్రంథానికి తానువ్రాసిన ఉపోద్ఘాతంలో బెర్నార్డులు యేఇల్లా వ్రాసుకున్నాడు. “ప్రతికల్లోసాధా” గంగా నన్ను చాలా అమానుషంగా దీక్షిస్తారు. దాన్ని మీరు నమ్మవద్దు. వారచనలు ముహూచదివి అర్థంకేసుకొని జడ్జిమెంట్ పాసుచేయండి”

నాయుడు పేట జాబు నేను

మయినాయి. గుర్రం గుడ్డిదైనా కాతాలో తక్కువవుండకూడదులేదీ!

అవును! చెరువురిపేట్ల చేయకుంటే శివులు కట్టమని ఆందోళనచేయకూడదా? సభకలెక్టరు చాలా మంచివాడటనే. రైతులంటే చాలా ప్రీతి గలవాడటనే అనునదగ్గరకల్లి చెప్పరాదా? దీని కైనా రైతులు తయారైవుంటేగా? అన్నివర్గాలకు సంఘాటండాయి. రైతులకేది సంఘము? యీనాటికైనా యంత రైతుసంఘముని యేర్పడి నందుకు సంకోషంగాచేరి హక్కులకై పోరాడేందుకు లేక ఆలా యేడ్చే రైతులేమి చేసుకోగలుగారు చెప్ప!

అడలండీ నాకెందుకులేయని నిరుత్సాహంగా పోతున్నాయకాని లేకుంటే ప్రకృతిని ఛేదించి పలునిధములైన పంటలుపండించే రైతులు చిత్ర విచిత్రంగా వస్తువులు సృష్టించే మీరు జమీందారును ధిక్కరించలేకాదు. అసలు కూడు తీసే వాండ్లకు తెలియదేమండీ! శివులు వనూలు చేయనూ, దండుగలు దండను, లంచాలతీసుకొని దిగమింగనూ యెవరుచెప్తే చేస్తున్నారు. చెనీలే చేసే వ్యయధిలేనివాండ్లకు పేతనమందుకు యేడదనా?

అలాకాదు నేనోయ్! అమ్మయినా అడుగండే పెడుతుందా? యిది యెల్లకాలముండే గొడవేగా నాయుడు పేటకు పోయినావటనే, అచ్చట విశేషాలేమి పండుగలేరాలు బాగా సాగుతున్నాయా? ఆ! కలరా సరకు దిగింది ఆపేరము బాగా సాగుతువుంది. నాయుడు పేట అట్టుడికి నట్టుడికి పోతావుంది. పల్లెటూర్ల ప్రజలు బందయనారు. యికపండుగకు తెచ్చిన సరకు చంపోవు తెట్టకాయని దుకాణదారులు దేవాంగివిల్లుల్లాగా ఆంగళ్లలో కూర్చెని నవాన చదువుమంటున్నారు నాయుడు పేటలో కలరా ఎంతమందికి అక్కడేకా? మరెక్కడేకా? కూడానా? అక్కడను నాయుడు పేటకు నాలుగైదు ఫర్లాంగుల దూరములో గూడ దాసర్లనుంపు దిగివుంటే వారి గతి చూడండి. ఒక్క నాలుగవ రేడినాడు, మర ముగ్గురికి తగలడం ఆగుగురు చనిపోవడం పాపము గూడదాసర్లకి దిక్కులేనిచావుగా వుంది. యిల్లా వాకిలా. చెట్టునీడన వివసిం చేవారు. రెక్కలాదాని పొట్టపూడాని. వాండ్లకప్పుము పర్ణించ నలవికాదు.

పొల్లు డిపొట్టుమెంటు వారెవరైనా వచ్చి నారా! ఆ! పొల్లుఇన్ స్పెక్టరుంటే ఆయనవచ్చి

నాడు. కలరా తగిలిన వారందరినీ చూచాడు. కోసులదగ్గర కుగ్రహపింపించివాడు. ఇతర ప్రజలకు యెన్నోమేజ్ చేసినాడు. దైవ్యంగా పనిచేస్తావున్నాడు. ఇంకో తమాషాండీ. దిక్కు లేనామెకు కలరాతగిలినది. బజారులోవుండే ఆమెను పంచాయితీ బోర్డువాడువేసిన సాలల్లోకి తానుకపోవార్చి వచ్చింది. ఇదివరలో స్వీపర్చని చేసేది యీతూరి పైపెలాఫీసరుమీద ద్వేషమే కల్లుకీన్స్ లేదని స్వీపర్లకి కోపమో, వారుచేయక, మరెవ్వరిని రానీయక సమెత్తి చేశారు. అందుమీదట పైపెలాఫీసరు పొల్లు ఇన్ స్పెక్టర్, కానిబిలే మేస్త్రీ ఆయమ్మ అర్య్యయండు మోడుకొచ్చి సాలలోపెట్టిరి. ఆఫీసర్లయినా నిజమైన ప్రజా సేవకు లనిపించు కొన్నారు. నాయుడు పేటకు నీతిశీర్షివారు. ఆపత్కాలములో ఎవరైనా ప్రజలకు దైవ్యమును పురికొచ్చి చేకోడు, వాకోడుగా వుండవలసినది పోయి యిలా సమెత్తి చేయించుట సామర్థ్యమా.

అవునుహిందూ బాధికి నీతిలేదు. మహాత్మా దీయలులో చూడు. యెంత ఆయకనుక్కో.

ఆ. ఆ. మరచినావండి, అంతకుముందే దిక్కులేని మహమ్మదీయుడు. ఒకాయన చనిపోతే, పంచాయితీ బోర్డువాడు దీక్షిస్తామంటే సాయలులు పొప్పకలేదండీ వారైనా చూచి నేప్పి కోలేక పోయిరేమిట్లు ఇప్పుడు కొత్తగా వచ్చి దాక్షిణ్యమాత్రమాయ్.

జమీన్ రైతు

17-1-1941

డిటిన్యూ!

డిటిన్యూ అంటే నిల్వడం లేక ఒకచోట వుంచడం. విచారణ లేకుండా జైల్లో వుంచబడిన రాజకీయ ఖైదీకి డిటిన్యూ అని పేరు.

ఈ డిటిన్యూ పద్ధతి అమల్లో వుండే ప్రతిరాజ్యానికి ఇది గొప్ప కళంకం. చూడవయ్యా! ఆదేశంలో ఎందరు విచారణైనా లేకుండా జైల్లో ప్రవేశపెట్టినారో! అని లోకం నిందించడానికి అవకాశం ఏర్పడుతున్నది.

హిట్లరు రాజ్యాన్ని నాగరికలోకం దేనికి దూషించేది? నిరపరాధులైన వారిని, పెద్ద మనుష్యులని ప్రతిగిలవారిని, రాజకీయంగా తనకు ప్రతిఘటనల సంత మాత్రాన, కేసు- నేరము- రుజువు ఏమీ లేకుండానే యిట్లు వచ్చినంత కాలం బందీఖానాలో వుంచే పద్ధతి వల్లనే హిట్లరు లోకనిందకు పాత్రుడైనాడు. అమానుషమైన కార్యాలు చేయగల్గే క్రూరుడు అని ప్రపంచంలో అతడికి పేరు వచ్చింది.

ఇంతకూ కారణమేమిటి? ఆ డిటిన్యూ పద్ధతి.

ఏకారణముగా చెప్పకుండా ఏకారణము చూపకుండా ఒక వ్యక్తిని నిర్బంధించడమే అసాధారణమైన పోలీసు చర్య. అందువల్ల ఆ వ్యక్తి యొక్క సౌకర్యముల విషయంలో అతని కుటుంబ పోషణ విషయంలోనూ అసాధారణమైన బాధ్యత అతన్ని నిర్బంధించిన ప్రభుత్వపు నెత్తిమీద పడుతుంది.

అట్లాపడింది. అనే విషయం గుర్తించి, దానికి తగిన చర్యలీసుకోవడం నాగరిక పోలీసు ప్రభుత్వ లక్షణం.

అట్లాచేయని ప్రభుత్వం. నాగరికతమాట అట్లుంచి. ప్రభుత్వమవికూడా అనిపించుకోనేరదు.

ఇండియా గవర్నమెంటు, రాష్ట్రప్రభుత్వాలు ఈ విషయాన్ని చక్కగా గమనించి డిటిన్యూల స్థితిని బాగుచేస్తే మంచిది.

డిటిన్యూలను శిక్షితులైన ఖైదీల మోస్తరుగా (సి) (బి) తరగతుల ప్రకారం విభజించడం అన్యాయం. అసలు రాజకీయ ఖైదీకి (సి) క్లాసు ఇవ్వడమే అమానుషం.

వెల్లూరు జైల్లో వున్న 74 మందిలో 58 గ్లూరు డిటిన్యూలకు (సి) క్లాసు మర్యాద అనగా అత్యధిక సౌఖ్యాకులకు అవమర్యాద. వైగా (బి) క్లాసువారికి కూడా లేఖలు, బంధుదర్శనాలు పరిమితి సంఖ్య తగ్గించబడినదట. ఇప్పుడు రాత్రులందు లాకప్ చేయడం లేదట ఇకమీదటిదిగూడా అమల్లోకివస్తుందట (సి) క్లాసు డిటిన్యూలకు రూ 5 లు మాసానికి, (బి) క్లాసువారికి రూ 10 లు మాసానికి స్వతః కర్షువెట్టుకోడానికి. ఇంకా బంధుదర్శనాల విషయంలో వుండే కొన్ని పాకర్యాలకూ తప్ప- మిగతా అన్ని విషయాల్లో శిక్షితులైన వారిలో సమానంగానే ఏరూ రాజగారి ఆతిథ్యాన్ని పొందగలరు.

అసెంబ్లీలో ఒక కాంగ్రెసు సభ్యుడు చెప్పినట్లు బాంబులు పడవేసే, విషప్రయోగాలుచేసే ఇటలీ సైనికులంత పుణ్యం చేసుకోలేదా ఇండియాలో దేశభక్తులు? బహుశా All is fair in love and war! ప్రేమించినవాణ్ణి లేక దాన్ని పొందడానికే. యుద్ధంలో జయంపొందడానికే. ఏదిచేసినా తుల్యమే! అను సూక్ష్మప్రకారం నడుచుకుంటున్న దేమో గవర్నమెంటు!

యుద్ధసమయం గూడానూ ఇది! ఇక ప్రేమ అంటారా? బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం సామ్రాజ్యాన్ని ప్రేమించినట్లు కాముకులు ఒండొరులను ప్రేమించుకోగలరా?

అభిప్రాయాలు

'ఇండియన్ జర్నలిస్ట్' చెప్పినట్లుండు శ్రీ వి. రమణరావుగారి మేనేజింగ్ సంపాదకత్వాన వెల్లడే 'ఇండియన్ జర్నలిస్ట్' మాసపత్రిక రచయితలందరూ ప్రోత్సహించబడగలిగి, శ్రేష్ఠగా చదువుకొని, పోషించబడినదిగూడాను. పత్రికా రచయితల సమస్యలు ఆందులో చక్కగా చర్చించబడుతున్నవి. సంపాదకవర్గంలో పోలేక్ కోసెఫ్, డ్రెల్స్ మున్నగు సమర్థులగు సంపాదకరే వున్నారు. ఈ పత్రిక చిరాయుధాగోగ్యములకి కిగి వర్ధిల్లుగాక!

నాగపూరు విద్యార్థిసభ

నాగపూరునుండి తిరిగి వచ్చిన ప్రతినిధులవల్ల సభ భగ్గుమైనదని, అందుకు కారణం పోలేక్ ముఖ్యగారి అధ్యక్షోపన్యాసమని పత్రికల్లో ప్రకటించబడినవారై నిజంకాదని తెలుస్తున్నది. అంతకుముందే సత్యాగ్రహ విషయంలో యం. యల్. మే (జనరల్ సెక్రటరీ) గారికి కార్యవర్గానికి తకరరు వచ్చింది. దాని రూపాంతర పరిణామంవల్ల నాగపూరులో చీలిక ప్రయత్నం జరిగిందని, కాని నిజంగా చీలిక జరుగలేదని తెలుస్తున్నది. పత్రికల్లో వచ్చినవార్తను ఆధారంగా తేలికగా, పోలేక్ ముఖ్యగారి ఉపన్యాసంపై గాటుచిన వా వ్యాఖ్యను చేసింది మూలంగా ఉపసంహరించుకుంటున్నాను.

—చుండీ జగన్నాథం.

స్టుడియో వార్తలు

కస్తూరిఫిల్మ్స్ వారు కోయంబత్తూరులో గూడవల్లి రామబ్రహ్మంగారి దర్శకత్వాన తీయబోయ్యే ఫిల్ముకు (ఈడినం) 17 తేది రిలీజ్స్ లు (పారంభోత్సవం జరుగుతున్నది.

★
జమ్మి పిక్చర్స్ వారు కాంచనవాలన వాలుగు సంవత్సరాలకు ఒకలక్ష ముప్పయిపేలు యిచ్చేట్టున్నా. 8 ఫిల్ములలో నటించేట్టు ఆగ్రి మెంటు చేసుకున్నారట.

బలిశేషి లక్ష్మీకాంతంగారి కవిత్వాన్ని గూడ 32 పేరుపాఠాలు 4 సంవత్సరాలకు కొన్నారట.

★
తారాశాంతం ఫిబ్రవరి 14 తేది రిలీజ్ చేయడానికి ఆలోచన చేస్తున్నారు.

★
శరత్ పిక్చర్స్ వారు (అంటే కాలచక్ర నిర్మాతలు) పౌరాణిక పిక్చరు తీయాలని ఆలోచిస్తున్నారు. బహుశా పుష్పవల్లిని బుక్ చేస్తారేమో?

★
కన్నాంబ, నాగయ్యగారలు నటిస్తున్న ఆగో కమూర్ నిర్మాతలు న్యూట్రోల్ లో సరిపడక చుక్కపట్టియోకు నిన్ను మార్చినారు.

కలకత్తా ఆంధ్రసంఘంవారు వై. వి. రావుగారి అధ్వర్యాన కన్యాకుల్కు ప్రదర్శనం—

సంక్రాంతిపండుగ సందర్భమున 12 తేది రాత్రి కలకత్తా ఆంధ్రసంఘంవారు మహావీధి సినిమా థేటర్ లు వై. వి. రావుగారి సమక్షాన కన్యాకుల్కు వాలకం ప్రదర్శించిరట.

గ్రామోద్యోగుల ఆందోళన

రాయలసీమ సభాతీర్థానాలు.

ఈనెల 11 12 తేదీలందు ఆనంతపురంలో వనమెమోరియల్ హాల్ వందు కె. యస్. రాఘవచార్యులు (చర్చిక్ ప్రాసిక్యూటర్) గారి ఆధ్వర్యతన రాయలసీమ గ్రామోద్యోగులు సమావేశమై, తమవిషయమై ప్రభుత్వం గావించనున్న చట్ట సవరణలను చర్చించి ఈక్రింది ముఖ్యతీర్మానములను గావించారు.

- (1) కాననసభ చర్చించినదాకా ఈ సవరణలు చేయకుండా వుంటేమంచిది.
 - (2) అధికారుల అభిప్రాయంలో 'సార్వెంట్' అను పదవిర్వచనం గ్రామోద్యోగి తన పదవిని పొందుటకుగాని, దానిని నిల్పుకొనుటకుగాని, బహు ఉపదేశం. ఒకటి రెవిన్యూ అధికార్త దయాదాక్షిణ్యముల కిడు పూర్తిగా దామడుగావలెను. రెండువంశపారంపర్య పాటునకే అది తేరువుతున్న పరిణమించును.
 - (3) తేననలోనం లేకుండుట మంచిదేగాని, ఉద్యోగగుణానికి, ప్రజాసేవాసక్తత్వం ఎక్కువ ప్రాధాన్యమివ్వడం అంతకన్నా మంచిది.
 - (4) 'సార్వెంట్' పదా వివరణలేమయి ప్రభుత్వం యివ్వనందువల్ల దానిని చర్చించ సభవారికి పేలుగాకున్నది.
 - (5) స్థానికసంస్థల్లో గ్రామోద్యోగులు సభ్యులుగావుండే అర్హతను పొందుటకు వచ్చేసన్నికల కాలంలోగా ప్రభుత్వం ఉత్తర్వు చేయవలెను.
- ఆంధ్రదేశంలో ఇతరజిల్లాలలోకూడా ఇటువంటి సభలు జరుగుతున్నవి. ఇందువిషయమై గ్రామోద్యోగుల్లో తీవ్రసంచలనంవ్యాపించియున్నది.

మోసంకేసు డా॥ M. S. మూర్తిగారికి రూ. 150 జుల్మానా

కుక్క 417 వ. పి. సి. ప్రకారం గుంటూరు ప్రేమనరీ సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు తే 3-1-1941 దిన డార్టర్ యం. యస్. మూర్తి, (టంకులోడ్డు, నెల్లూరు వారికి రు 150 లు జరిమానా లేకుంటే 8 వారాలు కఠినశిక్ష విధించారు.

కేసు వివరం:— తే 15-4-40 దిన ఏ.వి.యస్ ఇన్స్యూరెన్స్ కంపెనీవారి ఆర్డర్లపై రో.దా.తో రు 40 లకు ప్రీమియం ర్యాంకు నెల్లూరుకు చెక్కు ప్రాసీ సోమవరపు వెంకటగిడ్డి (పోలికెడ్డిసానెం) గారికి మూర్తిగారిచ్చారు. ర్యాంకులో పైకం మూర్తిగారు డిపాజిటు చేయనందున రెండుమార్లు చెక్కు తిరుగగొట్టబడింది. ర్యాంకులో దుబ్బు వున్నదిచెప్పి, వెంకటగిడ్డిగారిచేత 'ప్రపోజుల్' స్వీకరించలేక ఆయనీ విధంగా మోసంకేసి వండుకు ఏ.వి.యస్ అన్స్యూరెన్స్ కంపెనీ బ్రాంచి మేనేజర్ (గుంటూరు) మూర్తిగారిపై కేసు చాళువుచేశారు.

ఆంటియోక్ లో వరదలు

టర్కీలో ఆంటియోక్ అనే ప్రాంతంలో అసేపది పొద్దుటచే వరదలుకల్గి తీవ్రమగు నష్టములు కల్గినవి. అనేకమైన వంశేణులు, ఇండ్లు, మిల్లులు కూలినవి. వర్షములు ఇంకనూ కురియుచునే యున్నందున ఆచ్చటివారందరూ మరొక ప్రజేశానికి తీసుకొనిపోబడుచున్నారట.

చల్లాయపాలెం ఎయిడెడ్ స్కూలు

7.1.41 తేది యాన్కూలు పాళపాడ్డా స్టరు పీడోల్లును శ్రీ శ్రీ హెడ్మాస్టరు ఆగమనం సందర్భంలో బీహార్టీ కానుకలిచ్చింది.

ఈస్కూలు పద్ధతి చక్కసనీయం. మేనేజ్ మెంటులో యిగరస్కూల్స్ లు బుద్ధిచెప్పేట్టుంది. బాల్యసంఖ్య దినదినానికి పెరిగిపోతువుంది. ఇంతవిస్తృతాల్లో యింత పెద్దబడి గుమ్మడితీగకు కాయలాగుంది. ఇదంతా ఊరి శ్రోత్రీయంవారు పెద్దల ప్రాశ్నావాసలం అనుకుంటా. ఆయితే ఒకటి. యాబడిపిల్లలు చాలామటుకు నిరుపేను కూలివాండ్లవిడ్లు. వీరికి ప్రభుత్వసాయము ఆత్మ వసరమని తోస్తువుంది.

—బాటసారి.

పోలీసుద్యోగులు యుద్ధ నిధి వసూలు చేయరాదు

యుద్ధవసూల్లను పోలీసు ఉద్యోగులెల్లరును, జిల్లా యుద్ధ సంఘములందును సభ్యులుగా నుండ రాగనియూ, పోలీసు ఉద్యోగులకు గవర్నరు గారి యుద్ధనిధి వసూళ్ళతో ఎట్టి సంబంధముండ రాదనియూ, ప్రభుత్వంవారు నిర్ణయించిరి.

బొంబాయిలో విద్యార్థుల సమ్మె

ఒక "జెరమ"కు 7.0.0 అధనంగా మెడికల్ ఫీ (వైద్యసకల్పం) పుష్కరీకపరిచింది అధికార్లు నిర్బంధించినదానికి నిరసనకెల్లుకూ విక్టోరియా టెన్నీకల్ ఇన్స్టిట్యూట్ లోని 800 మంది విద్యార్థులు సమ్మెకట్టినారు. విద్యాలయ వాటికి సమ్మెదాట్లు పీకటింగ్ చేస్తున్నారు.

కడపటి సత్యాగ్రహ వార్తలు

చీళ్ల గురునాథంగారి ఆరెస్టు

చెంకటగిరిటవుక్ సత్యాగ్రహ సంఘాధ్యక్షులును నెల్లూరుజిల్లా జమీన్ రైతుసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శియును శ్రీ చీళ్ల గురునాథంగారు 18-1-41 తేది ఉదయం 11-20 గంటలకు చెంకటగిరిలో పాతకోట సమావేశానికి 500 మంది జనం ఎదుట సత్యాగ్రహంచేశారు. యస్. వి. వారిని ఆరెస్టుచేసి నెల్లూరు రూరల్ డిస్ట్రిక్టు ప్రభుత్వం వారిని 17-1-41 నెల్లూరు డిస్ట్రిక్ట్ లెక్కరు జైల్లో రెడ్డిగారి కోర్టులో విచారించి 3 నెలలుకొన శిక్ష జూర్పినా రూ 100 లు చెల్లించకపోతే మర 6 వారాలు శిక్ష విధింపబడినది. వీరిని నెల్లూరు ఫిట్ జైలులో వుంచెదరు.

శ్రీ రావు చెంకటసుబ్బయ్యగారు 18-1-41 తేదిన నాయుడుపేటలో బొడ్డుచాటువద్ద ఉదయం 8-30 గంటలకు సత్యాగ్రహం చేశారు. 500 మంది జనంవచ్చారు. పున్నుమాలా లంకృతులైన సత్యాగ్రహుని గూడూరు యస్. వి. ఆరెస్టుచేసి నెల్లూరుకు 11-30 గంటలకు తీసుకొనివచ్చి డిస్ట్రిక్ట్ లెక్కరు శ్రీ జోసెఫ్ రెడ్డిగారి కోర్టులో హాజరు పరిచినారు. చెంటునే శిక్ష విచారణఅయి 3 నెలలు కఠినశిక్ష 50 రూపాయలు జూర్పినా చెల్లించకపోతే మర 6 వారాలు శిక్షవిధింపబడినది. 'సి' క్లాసు.

శ్రీ పొట్టపల్లె రాధాకృష్ణయ్యగారు (ఆంధ్ర రా. కాం. కమిటీసభ్యులు) ఆదివారం కందుకూరులో ఉదయం 10 గంటలకు శివాలయంవద్ద సత్యాగ్రహం చేసినా: 6, 1000 మంది జనంవచ్చినారు. ఆంగ్లన్న మునిషేయబడినది. ఉదారంతా కాగితాల తోరణములతో అలంకరించుబడి కోలాహలంగా వుండినది. కందుకూరు యస్. వి. రాధాకృష్ణయ్యగారిని ఆరెస్టుచేసి కందుకూరు సబ్ డివిజన్ మేజిస్ట్రేటుకోర్టుకు విచారణకై తీసువచ్చినాడు. 12-30 గంటలకు విచారణ ముగిసి 3 నెలలు శిక్ష, 50 రూపాయలు జరిమానా, కట్టకపోతే 6 వారాలు శిక్షవిధింపబడినది. నెల్లూరుకు వచ్చి 7 1/2 గంటలబండిలో తీసుకొనిరాబడి రాధాకృష్ణయ్యగారు ప్రస్తుతం నెల్లూరు సబ్ జైల్లో ఉంచబడినారు.

ఈరోజున పునగటి చెంగల్రాయనాయుడుగారు మధ్యాహ్నం 3-20 గంటలకు చెంకటగిరిలో ఆర్. వి. యం. హైస్కూలువద్ద సత్యాగ్రహం చేశారు.

బద్దెపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డిగారి విడుదల

వీరిని తిరుచనాపల్లి సెంట్రల్ జైలులో 18 తేదిన విడుదల చేసిరి. వీరికి గూడూరు సబ్ కలెక్టరుచే 18 తేది డెటెన్ థిన్ బోర్డు మీటింగుకు ఆహ్వాదే నోటీసు పంపించబడినది.

శ్రీ K. L. నారాయణరావు

నెల్లూరు ఆడ్వోకేట్ శ్రీ కె. యల్. నారాయణరావుగారు తే 22-1-41 దిన చెంకటగిరిలో సత్యాగ్రహం చేస్తారు. నేట్ జమ్మలూర్ బజార్ గారి జరిమానా వసూలు నిమిత్తం, అంగడిలోని ఖజానాపెట్టెను వారంటుమీద జప్తి చేసినారు.

ఎలెక్ట్రిక్ పెన్సిల్లు అది. సాధారణంగా మనం వ్రాసే వ్రాతకన్నా అది 8 ఇంచుల వడిగా వ్రాయగలదు. మన ఆలోచనలు ఎంత త్వరితగమనంలో నడుస్తాయో, అంతత్వరితగా వ్రాయడానికి వీలవుతుందని దానిభావం.

చేపలు పట్టేటక సాధనం కనిపెట్ట బడింది ఈమధ్య. మరేమోకాదు. ఒకరక మైన విద్యుచ్ఛక్తి కిరణమే. ఆకిరణం వీటిలో పడుతారు. ఆతరుణం ఎన్ని ఫర్మాంసులు ఆకిరణం వ్యాపిస్తుందో అంత వరువుండే ఒకమోస్తరు పెద్దచేపలన్నీ చస్తాయి.

స్త్రీలేకారు. పురుషులుగూడా పిల్లలకు పాలిచ్చి పెంచుతారట. స్పెయిన్, ఫ్రాన్సు సరిహద్దుల్లోని పిరినీస్ జిల్లాలలో ఒకవంక ఆచారంవుంది తల్లి బిడ్డను కన్నతల్లిగా పురిటి మంచం మీద నుంచి లేచివెళ్లి పోతుంది. తండ్రి ఆమెస్థానాన్ని స్వీకరించి పాలిస్తాడట 8 రోజుల వరకూ.

కొంతమంది పురుషులకు పాలను పుట్టించే గ్రంథులుంటాయట. వారు తమపిల్లలకుపాలిస్తారు. ఆటువంటి వారికి మోసాయిండ్లవట. అంతా ఆడ చేష్టలే, ఆడకంత స్వరమేవట.

వినోబాభావే
నాగపూరు జైలునుండి విడుదలైనారు. వీరు మరల సత్యాగ్రహం చేస్తారట 19 వ తేదీ వేరా గ్రామంలో. వీరు ప్రభుత్వసత్యాగ్రహి ఆరేడి అందరికీ తెలిసేవుంటుంది. జైలులో ఆడరణ విషయం ఆడుగగా ఆదోక పెద్ద కథయగుననియూ, సత్యాగ్రహి అన్నికట్టులు ఆనుభవించ సంపన్నుడై వుండవలసిందను దానివిషయం చెప్పుకుందడమే మంచివిషయం చెప్పిరి.

అచార్యనరేంద్రదేవ్
వీరిని లక్నో నగరంలో జనవరి తే 18 దిన 129 (2) డిఫెన్సుఆక్టుక్రింద ఆరెస్టుచేశారు.

గ్రామోద్యోగులు సత్యాగ్రహంచేయవచ్చునా?
గ్రామోద్యోగులు, స్థానిక సంస్థల్లోని కాంగ్రెస్ వాదులంతా తమ పదవులకు రాజీనామా యిచ్చి సత్యాగ్రహం చేయవచ్చునని గాంధీగారు ఆంధ్ర రా. కాంగ్రెసు సంఘానికి తెలియజేసినట్లు తెలుస్తున్నది.

ఈయనను ఈసారి వదిలేస్తారా?
శ్రీ సురేశ్ చంద్రదేవర్ (కలకత్తా) మల్లీ సత్యాగ్రహ నోటీసిచ్చారు. ఎన్నివార్లు సత్యాగ్రహం చేసినా, వీరిని ఆరెస్టు చేయటంలేదు.

గూడూరు కేసులు పునర్విచారణ లేదు
శ్రీ యాగంటి రామలింగం, వీరుగ నర్సారెడ్డిగార్లను మల్లీ విచారణచేసేది ఆబద్ధమని రూఢీగా తెలుస్తున్నది.

అ వి - ఇ వి

లండన్ ఆసుపత్రిలో రెండు సంవత్సరాల క్రిందట ఒకామె ప్రసవినై ఆదిదశకు 2 అంగుళాలు పొడవైన తోకవుందట. నిజమైన సంగతే. ఆక్కడ డాక్టర్లు ఇలా అన్నారు.

"తల్లి గర్భంలో శ్మశ్రిపొందుతున్న పిండం ఎలుక, పంది, కుందేలుమొదలైన రూపములన్నీ గడచి కడకు మానవజన్మంగా మారుతుంది. ఆందువల్ల మొట్టమొదట మానవజాతికి తోకవుంటుంది. కాని అందరికీ పుట్టుకతోకూడా మారిపోతుంది. కొందరికి మారిపోదు." ఇకమనకు సందేహందేనికి!

సిలోకలో గిబ్బెట్ ఆమవర్తకుకు 27 సంవత్సరముల వయస్సుగల ఒక కుమార్తె వున్నదిట. ఒక నెలరోజులక్రిందట ఇంగ్లండుకు పోవుచుండగా ఆమె ప్రయాణించుచున్న నావ ముడిగిపోయింది. ఆమె మరణించినదనితలచి తండ్రి ఆంత్యక్రియలుగూడా చేసివేసినాడట.

కాని ఆమె అస్త్రేలియా సహిషనున ఒకడ్యైవం చేరవనియూ, ఆక్కడమంచి మరణీతంగా ఆమె ఇంగ్లండుకు వెళ్లివదనియూ గిబ్బెట్ గారికి విన్నవే తంతివార్త వచ్చిందటే అయినగారి మనః పరివర్తన ఎలా పరిణమించుతుందో మనం ఊహించలేం?

గూడూరు సబ్ కలెక్టర్ శ్రీ గెరెటిగారి జడ్జిమెంట్

సత్యాగ్రహి శ్రీ యాగంటి రామలింగంగారిని విడుదలచేస్తూ గూడూరు జి. యింట్ మేజిస్ట్రేటు గెరెటిగారు జడ్జిమెంటులో 'వ్రాసిన కొన్ని 'ఆశీముత్యాలను' మాత్రమే ఈక్రిందనుదహరిస్తున్నాము. (మొదట యాగంటి రామలింగం ప్రజాసేవా కల్పనచేశారు, దుష్టులచేయించి ఇందులో బద్దాడు. ఇతనికి నాలుగువందల రెలును, వీధివాళ్లకు హాజరులకు తోడ్పడేవాడుకూడా. అంతవరకు ఇతడివిషయం మెరుగే.....ఇక యుద్ధవ్యతిరేకంగా ఇతనిప్రచారంవల్ల వీనులకి ఫలితం కలుగలేదని నాఆభిప్రాయం. ఇతను మూసూరుపేటలో కేకలు చేయకముందైనా ఏమంత డబ్బు యుద్ధవిధికి వసూలుకాలేదో ఆక్కడ యుద్ధవిధిసూలు కమిటీలు బ్రహ్మాండంగా పనిచేస్తున్నట్లు చెప్పుకున్నా ఆమె డబ్బు ఏమీ ఎవ్వరికానవ్వదు. రామలింగం చెప్పుగానే అందులో ఆలక్కోలో జన కాలచక్రం తిరిగిపోతుందా? అంతటి మహిమలు పాద్యమవువా ఈవనికి? కాదో?

నాగా రామలింగం జెప్పిన మాటలు డిఫెన్సు ఆక్టుక్రింద శిక్షితము లెందుకు ఆవుతవి? ఇండియా అంతా ప్రతి వారాపత్రికలో ప్రచురింపయ్యేట్లు పెద్దగా ఈమాటలు చెప్పిన వానిని శిక్షించలేదు. రామలింగాన్ని ఇందుకు ప్రోత్సహించిన రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీవారు విజంగా నిందితులు. ఆ నింద అయితే. కనక కుట్రసేరంక్రిందపెద్దవాడైన ప్రాసిక్యూట్ చేయక పదిలేస్తూ తెలిసి తెలియక నాలుగుమాటలు జెప్పే ఇల్లాంటి వాళ్లను శిక్షించడం దేనికి?...అసలీయన ఏమని చెప్పాడు? ఇండియాలో గవర్న మెంటు యుద్ధసన్నాహాన్ని ఖండించలేదు. ఇండియా గవర్న మెంటుయొక్క పైస్యంలో ఎవ్వరూ చేరవద్దని చెప్పులేదు. బ్రిటిష్ ఇండియా రక్షణకు డబ్బుయివ్వవద్దని చెప్పులేదు. బ్రిటిష్వారి యుద్ధప్రయత్నాలకు తోడ్పడవద్దని చెప్పినాడు. అది ఆమె ఆభిప్రాయం. తప్పుగా నమ్మి, ఒప్పుగానమ్మి. కాని ఒకటిమాత్రం గమనించాలె. బ్రిటిష్ ఇండియా రక్షణకు సహాయం తీయమనడం. బ్రిటిష్వారి యుద్ధ ప్రయత్నానికి సహాయం తీయవద్దనడం ఇవిరెండు పరస్పర వైరుధ్యమైన ఆభిప్రాయాలుకావు.

నిజానికి ఇండియా వాసుల జనధన సహాయం తీయగలిన దానికంటే (వీళ్లమాత్రం సహాయం తీయగలరు?) ఇండియా రక్షణకు బ్రిటిష్వారి ప్రాముఖ్యతలని వుంటుంది. అయినప్పటికీ బ్రిటిష్వారి యుద్ధప్రయత్నానికి సహాయంతీయగూడదు. అనే ఆభిప్రాయం సేరంగా పరిగణించ బడడానికి వీలేదు.

అదీగాక ఇల్లుంటి వాళ్లను (శిక్షితేస్తే వర ప్రసాదంగా స్వీకరించే వాళ్లను) శిక్షించడానికి డిఫెన్సుఆక్టు చేయబడలేదను కంటాను.

జైల్లో నిరాహారదీక్ష

చెల్లూరుజైల్లో 7 మంది సత్యాగ్రహులు రాగి అన్నానికి బదులు నరికన్నము పెట్టవలెనని తీవ్రంగా ఆధికారు నిరూపించి రాగిఅన్నమే ఇచ్చు గున్నందున వారు నిరాహారదీక్ష ప్రారంభించారు.

మగత ఇంకోక ఆయుసుగూడా వరికన్నము ఇచ్చివా తక్కిన సత్యాగ్రహులవల్ల పామధూని తెల్పడానికి నిరాహారదీక్ష ప్రానినాడు.

★ సత్యాగ్రహ వార్తలు ★

ఒక ఫార్మర్లు వారు సత్యాగ్రహిని (వాసివలేఖలో) గాంధీగారిట్లవారు. ఇది స్వేచ్ఛితమైన సత్యాగ్రహంగానే వుంటుందిగాని, బహిష్కారం అంతా పాటించకగదిగా వుండదు. నేను విధించిన మరతులను సత్యాగ్రహాలు పాటించితిరవలెను. నా క్యాంపెయిన్లను సమస్యలైన ఉద్యమం ప్రారంభమైంది. ఎట్లా ప్రారంభమైవా ఇండియా స్వాతంత్ర్యం కోసం అన్నిటికీ మూలం, ఆదే ప్రధాన సమస్య.

స్వాతంత్ర్య శపథం
జనవరి 26 వ తేదీ ఇండియా స్వాతంత్ర్య దినమున సత్యాగ్రహం చేయ. ప్రభుత్వ ఫేరీలు, బంధావంధనము; పతాక నెగురవేయుట, నిర్మాణ కార్యక్రమం - ఆహింస - అస్పృశత నివారణ - స్వాతంత్ర్య పాదన ముఖ్యంకములుగల స్వాతంత్ర్య శపథమును పూనుట - యిది గాంధీజీ నిర్ణయించిన కార్యక్రమం.

నెల్లూరు జిల్లాలో

శ్రీ తన్నీరు రమణయ్యగారు గూడూరులో తే 10.1.41 దిన ఉదయం 8 గంటలకు సత్యాగ్రహం చేశారు. చావడినుండి బయల్దేరి మూడు 5 వేలమంది జనం రమణయ్యగారిలో సహా మాలవాడలోని రామలవారిమందిరంలోని సభకు బయలుదేరుతుంటే వచ్చిరి. శ్రీయుతులు ఇంటి క్రిష్ణరావు, ఏనుగ వెంకటరసారెడ్డి, బొమ్మ శేఖరెడ్డి, ఇస్కా రామయ్యగారు మాట్లాడిన పిదప, శ్రీ రమణయ్యగారు యుద్ధస్థితిలోకి నినాదములను సర్కివారు. గూడూరు న. 1 ఆరెస్టు చేసి నెల్లూరు డిప్టికలెక్టర్ కోర్టులో హాజరుపరిచి సబ్ జైలుకు రిమాండు చేయించినారు. తే 11 ది ఉదయం క్యాంపు ములుమాడిలో డిప్టికలెక్టరు శ్రీ జోసెఫ్ రెడ్డిగారిచే విచారణ 3 నెలల కఠిన శిక్ష, 50 రూపాయలు జరిమానా (సి క్లాసు) (డిఫాల్టయితే 4 వారాలు) విధింపబడినది.

శ్రీ ఇస్కా రామయ్య నాయుడు (గూడూరు ట్రైబునల్ కాంగ్రెసు కమిటీ వైస్ ప్రెసిడెంట్) గారు తే 10.1.41 దిన వైదాపురంలో గ్రామ చావడినద్ద సత్యాగ్రహం చేశారు. పూరింతా కాగితాల తోరణములతో ఆలంకరించబడినది. శ్రీయుతులు బొమ్మ శేఖరెడ్డి, నుద్దేటి వీరస్వామి పాత్రాంగం గారు వచ్చియుండిరి. చుట్టు ప్రక్కల గ్రామాలనుండి రందలకొలది జనంవచ్చి సమరూడి నాయుడు ధ్యానం 2 గంటలకు శ్రీ శేఖరెడ్డి గారు కాంగ్రెసు ఆశయములను సుతించి ఉపన్యసించారు తర్వాత శ్రీ ఇస్కా రామయ్యగారు యుద్ధస్థితిలోకి మైన నినాదాలను ముచ్చటగా మూడు వార్కాల్లో అందరికీ తెలియ జెప్పివారు. ఇంతలో వైదాపురం సబ్ డివిజన్ గారువచ్చి ఆరెస్టు చేసినారు. రామయ్య నాయుడు గారు పుష్పనాలంకృతులు గావించబడిరి. ఆక్రడ నుంచి ఆదివారం నెల్లూరు రూరల్ స్టేషన్ కు తీసుకురాబడి, మరునటి రోజున ములుమాడి క్యాంపులో డిప్టికలెక్టర్ జోసెఫ్ రెడ్డిగారిచే విచారించబడి సి. క్లాసు, 3 నెలలు కఠినశిక్ష, 100 రూపాయలు జరిమానా (డిఫాల్టితే 6 వారాలు) విధింపబడినది. నెల్లూరు సబ్ జైలులోనేవుంటారు.

శ్రీ అవల నరసింహం తే 11.1.41 దిన పొదిలిలో సత్యాగ్రహం చేశారు. మూడు వెయ్యిమంది జనం గ్రామాలనుండి వచ్చారు. సి. వి. ఆరెస్టు చేశారు. సాయింత్రిం 4 గంటలకు కందుకూర్లో విచారణ 3 నెలలు కఠినశిక్ష, 50 రూపాయలు జరిమానా (సి క్లాసు) విధించబడినది. తే 11.1.41

దిన నెల్లూరు రూరల్ స్టేషనుకు, అసిస్టెంట్ సబ్ జైలుకు తీసుకపోబడినారు. ఆక్రడనేవుంటారు.

శ్రీ వేనాటి వెంకటరెడ్డి (జిల్లా బోర్డు సభ్యులు శ్రీహరికోటకు సంబంధించిన పేరికేటలో తే 11.1.41 దిన ఉదయం 11 గంటలకు సత్యాగ్రహం చేశారు. మూడు 500 మంది జనంవచ్చారు. వెంకటరెడ్డిగారికి పుష్పనాలలు వైచిరి. నాగూరు కేట యన్. వి. ఆరెస్టుచేశారు. పడవలో తిడవరకు తీస్తూనిరాబడి, పిదప నూనూరుకేటకు తీసుకపోబడి ఆక్రడి పోలీసు స్టేషనులో రాత్రి గడిపించి, 12 వ తేదీ ఉదయం ఎక్స్ ప్రెస్ లో నెల్లూరుకు తీసుకవచ్చి, రూరల్ స్టేషనులోవుంచి, 14 వ తేదీ సబ్ జైలుకు రిమాండు, 15 దిన నెల్లూరు డిప్టికలెక్టర్ కోర్టులో విచారణ సి. క్లాసు 3 నెలలు కఠినశిక్ష, విధింపబడినది.

శ్రీ సంతోషులు వెంకటసుబ్బయ్యగారు రాపూరు తాలూకా కెల్లోపల్లి గ్రామంలో తే 11.1.41 దిన ఒంటిగంటకు సత్యాగ్రహం చేశారు. మూడు వందమంది సభకు హాజరైనారు. సబ్ డివిజన్ కు

ఆరెస్టు చేశారు. నెల్లూరు రూరల్ స్టేషనుకు తీసుకవచ్చారు. తర్వాత సబ్ జైలు రిమాండుచేశారు. మున్సిసిపల్ పూలమాలచేయనివ్వలేదు పోలీసుగారు సత్యాగ్రహియైక్కిన ఆబమ్మయ్యగారు వేయడానికి వల్ల గాడన్నారట పోలీసువారు! 15 తేదీ నెల్లూరు డిప్టికలెక్టర్ కోర్టులో విచారణ యై 3 నెలలు కఠినశిక్ష, 100 రూ. జాబ్బానా కట్టకపోతే 6 వారాలు సి. క్లాసు విధింపబడినది.

ఇతర జిల్లాలలో

భీమవరంలో సత్యాగ్రహం చేసినందుకు శ్రీ ఆయ్యగారి ముప్పరాయుడుగారికి శిక్ష 8 నెలలు వందరూపాయలు జరిమానా. శ్రీ కె. వరసరాజు. యం. సత్యవారాయణరాజు. డి. లక్ష్మీపతిరాజు గార్లకు శిక్ష 8 నెలలు, 50 రూపాయలు జరిమానా. శ్రీ బొలాంత్రిపు సత్యవారాయణరావు, (కాలివాడ) గారికి శిక్ష 1 సంవత్సరం శ్రీ కె. ముప్పరాజు (భీమవరం) శిక్ష 8 నెలలు జరిమానా 200 రూపాయలు. శ్రీ వి. కోటేశ్వరవారాయణరావు (వర్నారావుకేట) గారికి 8 నెలలు శిక్ష. శ్రీ వి. క్రిష్ణమూర్తి, పెద్దన్న గార్లకు (పాద్మటూరు) శిక్ష 8 నెలలు. శ్రీ డి. వాగిరెడ్డి (పావర్రు) గారికి 4 నెలలు శిక్ష. 250 రూపాయలు జరిమానా. శ్రీ సి. అమృతరమణయ్య (కైకలూరు) గారికి 4 నెలలు శిక్ష. శ్రీ రామాయణం తిరుపతయ్య (కడపజిల్లా రాజంకేట) గారికి

8 నెలలు శిక్ష. శ్రీ ఎ. వి. వనపాకెడ్డి (వంబూరు, కడపజిల్లా) గారికి 8 నెలలు శిక్ష. వంద రూపాయలు జరిమానా. శ్రీ యల్. కొండయ్య శెట్టి (కడపజిల్లా) 4 నెలలశిక్ష. శ్రీ ఇ. బాపిరాజు (రాజోల్, తూ. గోదావరి) గారికి 1 సంవత్సరము శిక్ష, వందరూపాయలు జరిమానా. శ్రీ ముప్పర్తి వెంకటరత్నం (తూ. గోదావరి) గారికి 8 నెలలు శిక్ష. వెయ్యి రూపాయలు జరిమానా. శ్రీ కోనూరి నరసింహారాజు (పోనూరు, తూ. గోదావరి) గారికి 3 నెలలు శిక్ష 40 రూపాయలు జరిమానా. శ్రీ ఆమృత రామరాజు (లంకల కోడేరు) గారికి 4 నెలలు శిక్ష, 50 రూపాయలు జరిమానా. శ్రీ చామర్తి సాంబమూర్తి (అల్లూరి) గారికి 3 నెలలు శిక్ష. 50 రూపాయలు జరిమానా. శ్రీ వై. మూర్త్యవారాయణమూర్తి (లింగంపల్లి) గారికి 8 నెలలుశిక్ష 5000 రూ. జరిమానా. శ్రీ భూపతిరాజు సత్యవారాయణరాజు చోడవరం, విశాఖజిల్లా) 1 సం॥ శిక్ష. శ్రీ యల్. నరసింహమూర్తి (అఖిలభారత కిసాన్ సంఘ సభ్యులు) గారికి తే 8.1.41 దిన పర్యవర్తంలో సత్యాగ్రహం చేసినందుకు 15 మాసాలు కఠినశిక్ష. శ్రీ యాశద్దాస్ రాజు విశ్వేశ్వరావు (ఎలమంచిలి) గార్లకు 1 సం॥ కఠినశిక్ష, నూరురూపాయలు జరిమానా విధింపబడినది. శ్రీ పుండరీకాచారీగారు (జి. రై. సం. కార్యదర్శి) 30.1.41 రాజాంలో సత్యాగ్రహం చేస్తారు.

రోహిణి పిక్చర్స్ వారి,

రామయ్య

Photography
P. SREEDHAR

Sound
A. E. TAYLOR

Music
G. G. WALAWALKAR

SHRIKANT

కాల్:- రామక్రిష్ణ! సామాన్యులు సేవ్యతత్వ మెరుంగజాలరు. కాన, నీవు "వికటకవి" నామములెంచును. నీవు మహాకవిమీద్రుడవై, మహారాజ పూజితుడవై, పల్లెలును —

రామన్న చిత్రం- **మాయలఫకిరు (తక) బాలనాగమ్మ**
(విడుదల ఫిబ్రవరిలో)
బుక్కింగుడు: రోహిణి పిక్చర్స్, అల్వారుపేట, మద్రాసు.

అత్యుత్తమమైన రంగూ E వజ్రములకు
 సప్తనాగరిక ఆభరణములకు, రజత గృహలూపకరణములకు
సమ్మకమైన స్థలము
"శేట్.బాబులాల్ జవాబ్ మల్ అండు కో"
 మీ విశ్వాసములకు పాత్రులైన నగల వర్తకులు.
"జయ లక్ష్మీ విలాస్"
 చిన్న బజారు, **B.N.** నెల్లూరు.
 ఎనామల్ కలరు చేయబడిన, బంగారు గాదాలు, ఉంగరములు, చెవికి పట్టి-గొట్టు రకములకు తయారు చేయించుట, వివిధ పిచ్చెనుల, పెండ్లి పట్టి గొట్టు రకములకు మొత్త విక్రయ దారులు

శ్రీ శాంతా మెటల్ & రోల్టర్ గోల్డు నగలు.
 మావద్ద వంశీవద్ధ్యానములు, చేతివంకీలు, గోహర్ బాజుల రకాలు, గాజుల రకాలు, కాశీ కాయ పూసలు, నాగరములు, రోజాబిళ్లలు, జడకుమ్ములు, చుట్టుకడియములు, గ్లాసుపట్టె కాపులు, ఉంగరములు, కాలరు పిన్నులు, ప్రోచీలు, ఇంకా వివిధములైన నగలు మీరు కోరిన ఫ్యాషనులో వెంటనే తయారుచేసి యివ్వబడును. ఒకతూరి ఆర్డరుయిచ్చి నట్లయితే మీకే తెలియగలదు. కాంతిలో బంగారుకు యే మాత్రం తీసిపోదు. నల్లగా పోనేపోవు. గ్యారంటీ యివ్వబడును. పెద్ద నగలు ఆద్యా న్నుమీద చేయబడును - వివరములకు -
శ్రీ శాంతామెటల్ వర్క్సు,
 Prop. నాగవల్లి మ.నెయ్యారా, & సన్స్, జమ్మలమడుగు - కడపజిల్లా.

500 WELCOME BEEIDIES 500
K.M. DEVARAJULU GRAMANI SEED FACTORY, NELLORE

ఒకసారి "వెల్ కమ్" బీడి త్రాగిచూచిన దానినువాసన, శ్రేష్ఠత మీకు తెలియగలదు—

రేడియో మార్టు
 (కోమలవీరాన్ సెయింటు మిర్డె వైస్)
 బ్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.
 గవర్నీ మెంటు సర్టిఫికేట్లుబొంది, అనాధనము గల రేడియో నిపుణులచే అన్నిరకముల రేడియో సెట్లు రిపేరు చేయబడును. క్రొత్త రేడియోలు, వాటిసామాన్లు, రేడియం బ్యాటరీలు కూడ సరియగా కొరకును.

ప్రతి మోతాదు.
 ఇంజన్ నువలె పనిచేయును
ఎలిగర్ శామ్డల్
 జి.
 అన్ని సెగలకు గంటలలో పనిచేయును.
 రెండు మోతాదులలో సగము గుణము. వాల్టేజీ మోతాదులలో పూర్తి గుణము.
 ఆరు మోతాదులలో శాశ్వత గుణము. పత్త్యం లేదు! పిచ్చి కాదీ లేదు!
 గవేరియా ఎంతకవలె మైనదైనను, ఎట్టి మొండికాతిదైనను, ఎంతపాతదైనను, ఎంత భయంకరమైనదైనను గంటలలో పనిచేయును. క్రొత్తవాటిలోగలను యిరువది నెముకములలోతక్కువ గవేరియాను రూపుమాపి, ఇండ్రియమును గట్టిపగచి క్రొత్తగ్లమును సజ్జించి మిలిమిలూడు లేదన్ను, ఉల్లాసము గలిగించును.
 ఒక్క మోతాదు గల పెట్టె 1-కి రు 0-13-0. వీ. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము
 పోర్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు: **ఆణి అండు కో, బెజవాడ.**
 నెల్లూరుజిల్లాకు విజయవాడ—పి. మధ్వారావు & సన్స్, నెల్లూరు.
 ప్లాంట్స్లు:—జి. ముద్రమూర్తి, కావలి; వెంకటేశ్వర ఆండ్ కో, నెల్లూరు; M. S. రామాభగ్యుని, అత్తుకూరు; అల్లూరుడ్రగ్ ప్లాంట్స్, అల్లూరు; శేతు మహాలాల్ హుస్సేన్, గూడూరు; యల్. గోకుల్ దాస్, పదుగుపాడు; అప్పా ఆండ్ కో, మద్రాసు; రెజవాడ మెడికల్ ప్లాంట్స్, రెజవాడ; రాధాకృష్ణ మెడికల్ ప్లాంట్స్, ఏలూరు; అప్పాపియో మెడికల్ హోల్, కాకినాడ; ఎ. యస్. రావు ఆండ్ కో, బందరు; డి. మెడికల్ హోల్, నులూరు; తెనాలి; రాజా పెద్ద మధ్వారాయుడుగారు, వంశ్యాల; తదితర ముఖ్యమైన మందులపావులలో విక్రయం.

దోంగ్రే గారి
బాలామృతము
బలహీనమైన బిడ్డలకు
పుష్టియున్ను, బలమున్ను
ఆరోగ్యము నిచ్చును.

శ్రీదేవ మార్క్.
కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి
పక్షవాత నివారిణి డిపో.
 మా భువనేశ్వరి సుఖికలు వత్సవారం, రుద్ర వారం, చయ్యి, తిమ్మెర్ల కుదిర్చి కొట్టకొలది బతుకు ఆపత్కాలములో ప్రాణదానిమొసగి సుపంచ మంతటను ప్రసిద్ధి చెందినది. కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి ఫోటోమార్కుగల ఔషధములు మాత్రమే వ్రుపయోగించుడు.
 యితరులు యిదేపేరు పెట్టుకొని మోసగించుచున్నారు గనుక పోటో శ్రీదేవ మార్క్ గనుక వినిచియూడుడు.
 8 బెట్టరు 2480
 8 రోజులకు భువనేశ్వరి సుఖికలు, శైలం, కంటిమందు రు 8-0-0
కాకర్ల వెంకటప్పయ్య, నేటివ్ డాక్టర్, పక్షవాత స్పెషలిస్టు,
 183 కాకర్లవారిబీధి, నెల్లూరు.

శ్రీ పద్మవతి శాస్త్రి
 వైద్యవారి (లేక) రాజమండ్రి.
 సుప్రసిద్ధములగు మా 2500 రకముల మందులును, ఔషధములను, మా కేతులు మా గ్రంథములను, మా కేతులు మా మానవత్వములను, "సుఖ" యనెడి మా మానవత్వము ప్రతిగ్రామమునుబందలియు, మా స్థానికులవద్ద కూడ కొరకును—
 కర్త.

సమ్మకమయిన నగల వర్తకులు
గుండాల పేరారెడ్డి
 చిన్న బజారు - నెల్లూరు.
 సమ్మకమగు బంగారు, వెండి నగల వర్తకులు.
 మీకు కావలసిన నగలు సిద్ధముగా తెయారు చేయబడియున్నవి. లేదని ఆర్డరుయిస్తే వెంటనే చేసి యివ్వబడును

స్థాపితము 1920
కుప్పు సుఖ బాబ్లీ మొదలగు
పీర్ వ్యాధులకు పదమ
ఎస్కలయము
రెడ్డి అండ్ కో
గోపాలపురము, తూర్పు గోదావరి జిల్లా
 ప్లాంట్స్, యల్. గోకుల్ దాస్, పదుగుపాడు; అప్పా ఆండ్ కో, మద్రాసు; రెజవాడ మెడికల్ ప్లాంట్స్, రెజవాడ; రాధాకృష్ణ మెడికల్ ప్లాంట్స్, ఏలూరు; అప్పాపియో మెడికల్ హోల్, కాకినాడ; ఎ. యస్. రావు ఆండ్ కో, బందరు; డి. మెడికల్ హోల్, నులూరు; తెనాలి; రాజా పెద్ద మధ్వారాయుడుగారు, వంశ్యాల; తదితర ముఖ్యమైన మందులపావులలో విక్రయం.

రైడ్స్ వివార్స్
 డాక్టరు. జి. రామయ్యశాస్త్రిగారి
లెవర్ అండ్ స్ప్రింగ్ స్పెసిఫిక్
 బిడ్డల బిడ్డలు, బిడ్డలు వ్యాధులను గ్యారంటీగా నివారించును
 — వెలస్వల్పము సుమధకము —
 నెలమందు రు 6-0-0 లు మాత్రమే
 డాక్టరు,
 జి. రామయ్య ఆండ్ సన్స్
 క్రోణంరాజువారిబీధి, నెల్లూరు.

డాక్టర్ సి. ఎ. కె. చార్య
పల్కు స్పెషలిస్టు
 బృందావనం,
 నెల్లూరు.
 ఆంధ్రదేశమందు నాడిని పరీక్షించి, సాధ్య సాధ్యముల విన్నయించుటయందు ఆగ్రహింపులు, దీర్ఘవ్యాధి చికిత్సయందు నిపుణులు.
 కన్నలో తేమక ఫీజు రు 1-0-0
 లుప్తన్లో ఇంటికవచ్చుటకు 2-0-0
 గురువారం సాయంత్రం నుంచి, ఆదివారం సాయంత్రం వరకు నెల్లూరులో నుందురు.

ఉచితము.
 మీరు గవేరియా (సెగ లేక వచ్చు కాక) అను వ్యాధి నుండి రానుపడవలచిన మాచే వ్రాయబడిన:
"వె గ రో గ ము"
 అను పుస్తకమును పంపుడు. పోస్టు కర్చు లక్ష్ 0-10-0 పోస్టు డిక్లిమ పంపించుట తప్పక చేయవలెను. పుస్తకము ఉచితముగా పంపెదము.
 గవేరియా లేబరేటరీ,
 నెల్లూరు.

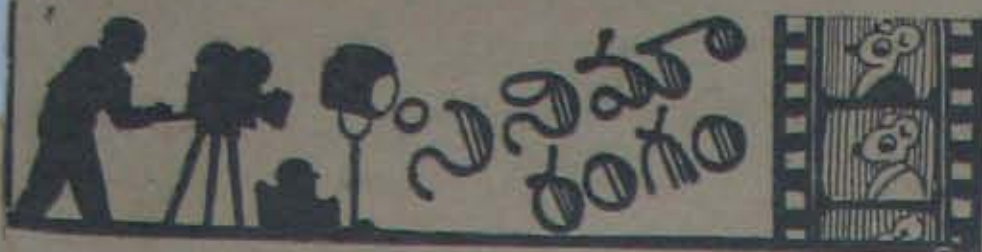
కుప్పు బొల్లి : వగైరా
 కుప్పు, బొల్లి, మేనాచర్లలు, పెగ, సవాయి వ్యాధులను గ్యారంటీ చికిత్స: శేలూరు ఉచితం. రెడ్డి అండ్ కో, (రిజిస్టర్డ్) ప్రాప్తయితు. జి. వి. రెడ్డి, గోపాలపురం తూ. గో. జిల్లా.

మదరాసు

అధికారి సర్వీస్, కృష్ణా జిల్లా. 31, ఎర్రబాలుచెట్టిపేట, జి.టి. మద్రాసు.

నిర్మలము చేయును

అమ్మత రత్నా కరం పార్థసీ, 5కి, 8-10 వందల నాణెల వేది. మద్రాసు.

తల్లిప్రేమ!

ప్రాధికారం: రాజ రాజేశ్వరి పిక్చర్స్. కథ: గొప్పకుటుంబమునకు చెందిన ప్రీతి...

మానసిక శైలులు మధుర సమ్మేళనం. పంభావ గలుకుతుంటే, భావచక్రంలో ఆతిశయం...

నెల్లూరుజి|| సత్యాగ్రహాలు

ప్రస్తుతం నెల్లూరుజిల్లాలో శ్రీ గాంధీమహాత్ముని ఆమెమరణించిన సత్యాగ్రహాలు కానం...

సత్యాగ్రహం చేయనున్నవారు.

డి. ఆంజోబి నెల్లూరు 21.1.41 రోజున ముఖ్య య్య తెన్నూరు. 22.1.41 కమలాను వెంకట...

గంధక రసాయనం

కాస్తాల్క మైనింగ్ రిఫైన్ సుకంబున్నది. చక్కగా శుద్ధిచేసి తయారు చేయబడినది.

మిస్. ఆప్టే ఆఫీసరీ మిస్. కాంతాఆప్టే తిమిర ఫిలింలలో సాఫిలి ప్రాశస్త్య నిర్వహించడమే కాకుండా...

“తెలుగు టాకీ” వారపత్రికగా అందచందాల్తో చక్కనివ్యాసాల్తో వెలువడుతుంది. విడుదల తేదీకి పరిశీలించండి.

గ్యాంగంటే యివ్వబడును. 20 రోజులకు 10 తు. సీసా 1.కి రు 1-8-0 యం. వి. శాస్త్రి అందు కోముప్పవరం పెరడేసి పోస్టు - (వయా) ఓంగోలు

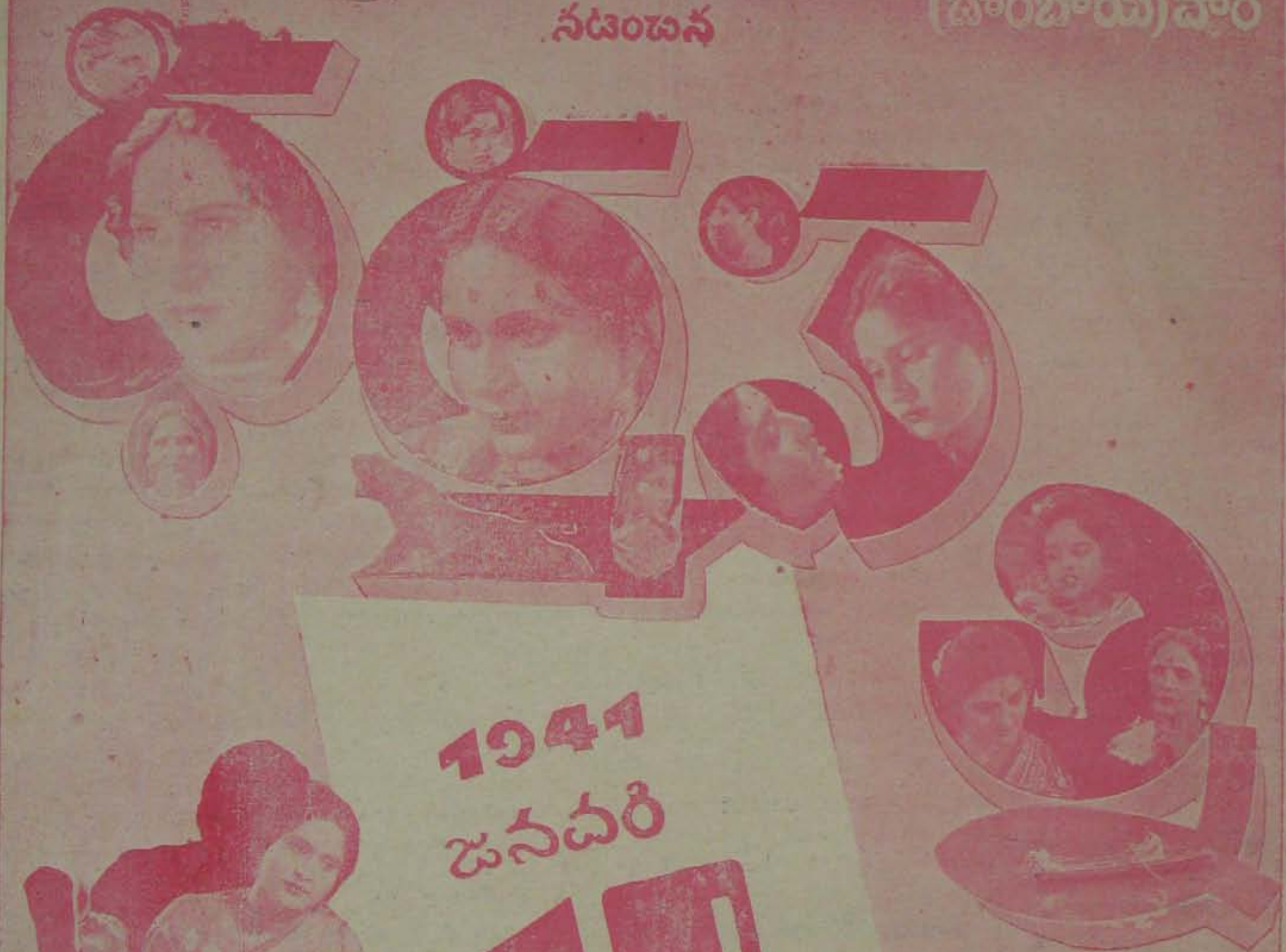
డాక్టరు. కె. వి. నాయుడుగారి పవనామృతం (Regd.) కన్ను, మూతి వంకరబోవుట, మాటకోకుటగా నుండుట...

సరియైన జ్యోతిషము. పండిట్ యి. యస్. కె. స్వామి, ఆస్ట్రాలజిస్ట్. ప్రొఫ. యల్. జి. యస్. మణి లి. వీ. (ఆచార్యు) గణితము.

ఆ క ర్ణ ణీ య మై న 6 వ వారము భూతైలాసే మండోదరీ పరణయం స కు టుం బం గా చూ చి ఆ నం దిం చం డి

శాంతసేనూరి. భానుమతి
హనుమంతరావు. కుటుంబరావు
రాజా. పోతయ్య. అదినారాయణయ్య
నటంబున

భేదమనభిలిమ్మ
(బాంబాయి) వారి

1941
జనవరి

10

విడుదల

అయింది

పెళ్లి చూడండి!

హిందీలోని అన్ని ప్రముఖ విడుదలకంటే

దర్శకుడు పి. వెంకటయ్య